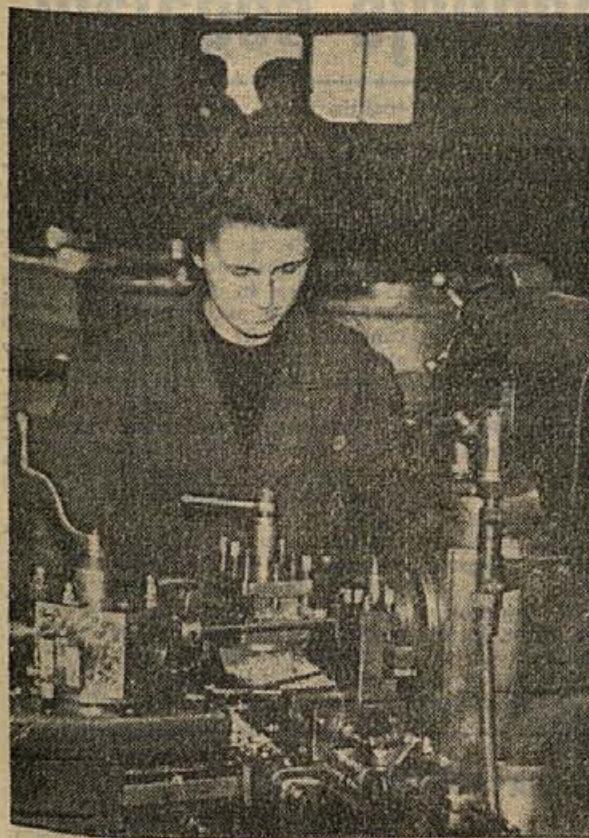

DOLENJSKI LIST

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OKRAJA NOVO MESTO

...Stvarna enakopravnost ženske se začne takrat, ko zavzame ona enakopravno mesto v procesu družbenega dela. Da bi to dosegli, moramo napraviti še drugi korak, to se pravi, da je treba tako organizirati družbo, da sta lahko tako žena kot mož zaposlena, ne da bi bila zato manj povezana z družino. Z drugimi besedami: treba je ohraniti stabilnost družine s preseganjem starega tipa družinskega gospodinjstva. Pri nas smo glede tega precej zadaj. Prepričani se razvijajo ustanove za spremem otrok, družbenega prehrana, stanovanjske skupnosti itd. Mislim, da je tudi tu poglaviti vzrok — razen drugih objektivnih težav in motenj —, da zaposlitev ženske pri nas zaostaja za možnostmi, ki jih daje pospešeni razvoj proizvodnih sil v naši državi...

EDWARD KARDELJ — v odgovoru na anketo tedenika »Svet» v Sarajevu, jeseni 1961

Vzpostavimo še tesnejše vezi z izseljenci!

V prostorih Kluba poslancev v Ljubljani je bil 3. marca 8. redni letni občni zbor Slovenske izseljenske matice. Udeležili so se ga razen dosedanja glavnega odbora s predsednikom Ivanom Regentom tudi številni vidni predstavniki javnega in kulturnega življenja: podpredsednik glavnega odbora Socijalistične zveze delovnih ljudi Slovenije Franc Krmec - Žiga, rektor ljubljanske univerze dr. Maks Snuderl, predstavniki hravatske in srbske izseljenske matice, dalje književniki Tone Seliškar, France Bevk, Anton Ingolič in Ivan Potrč ter številni drugi gostje.

Uvodnim besedam predsednika Ivana Regenta in izčrpnu poročilu tajnika Alberta Svaglia, v katerem je bilo prikazano plodno delo matice od januarja 1960, je sledila zelo živahnata razprava, v kateri je sodelovalo veliko število udeležencev. Vsi so naglašali potrebo po še

boljših stikih z našimi izseljenimi v vseh državah in njihovimi organizacijami ter društvi. To velja za predvojne izseljence in njihove otroke, kot tudi za tiste, ki so šli v svet po vojni. Vsem je potrebno omogočiti, da bodo z življem, delom, uspehi in težavami stare domovine čim bolj seznanjeni, da bodo lahko obiskovali svojo rojstno domovino ali domovino svojih staršev. Potrebno jim je olajšati urejanje svojih osebnih zadev, bodisi da se hočejo vrnilti ali pa ostati v tujini.

Med razpravo so nakanali več oblik poglobljene dela z izseljenimi, kot so osebni obiski, obiski kulturnih skupin in književnikov, tiskanje ustreznih publikacij za izseljence tudi v tujih jezikih, posiljanje primernih filmov in podobno. Upoštevanja je vreden predlog, da bi s spodbudnim sistemom omogočili izseljencem vlaganje svojih prihrankov v naših denarnih zavodih, kot imajo to urejeno v nekaterih drugih državah.

Razširjenje in poglobitev vezi z izseljenimi nalaga Izseljenski matici in njenim podružnicam še večje naloge. To pa so hkrati tudi naloge Socialistične zveze in ostalih organizacij ter

društv pri nas, to je naloge prav vseh. V večji meri kot doslej se bodo morale temu delu posvetiti razen okrajnih zlasti občinske organizacije SZDL. V dveh letih je našo državo obiskalo več kot 4.500 rojakov iz raznih dežel, predvsem iz ZDA in nekaterih zahodnih držav. Vsem, ki prihajajo, je potrebno posvetiti vso pozornost in jim omogočiti, da se seznanijo s tem, kar jih zanimala. Priporočili so razen tega tudi tesnejše sodelovanje med republiškimi izseljenskimi maticami.

Po zaključku obširne in vsebinsko bogate razprave so izvolili nov glavni odbor. Za predsednika je bil ponovno z aplavzom izvoljen Ivan Regent. V odboru so razen dosedanjih članov še številni politični, javni in kulturni delavci. Ob zaključku so soglasno izrekli priznanje uslužbenemu Slovenske izseljenske matici za njihovo dosednjino požrtvovalno delo.

• V organizacijah SZDL je zdaj 2 milijona 700 tisoč žena. Več kot 170.000 članov Zveze komunistov tvorijo žene, 94 odstotkov polnoletnih žena pa ima volilno pravico.

• V Sloveniji je od skupnega števila zaposlenih kar 38 odstotkov žena, vendar precejšen del brez kvalifikacij.

Intervju s predsednikom okrajnega odbora SZDL tov. Viktorjem Zupančičem ob 8. marcu

Pozdrav delovnim ženam

OB 8. MARCU — MEDNARODNEM PRAZNIKU ŽENA

Prosimo vas za kratko, zgoščeno oceno deleža žena-proizvajalk v našem okraju in za njegovo primerjavo s celotnim gospodarstvom našega področja.

Socialistična zveza v okraju je pričela posvečati več pozornosti zaposlenim ženam in njihovim težavam že pred nekaj leti, ko smo pričeli razvijati industrijo, v kateri se je zaplovalo vedno več žena. Po analizah Zavoda za plan je bilo v letu 1961 v okraju ustvarjenih 49 milliard bruto proizvoda. Od tega so žene proizvajalke ustvarile kar 29,8 odst. Lani je bilo pri nas med zaposlenimi 32,4 odst. žena, na novo pa se jih je zaposlilo 1888 ali 2,6 odst., tako da odstotek žena proizvajalk v vseh panogah naglo narasla. V industriji predstavlja 35,8 odst. vseh zaposlenih, v trgovini 56,2, v gostinstvu pa 62,2, medtem ko jih je v gozdarstvu, kmetijstvu, gradbeništvu in prometu manj. To je razumljivo in prav, saj moramo žene usmerjati predvsem v poklice, v katerih lahko ustvarijo največ.

Ce pogledamo zdaj še udeležbo žena na področju upravljanja, bomo ugotovili: v organih delavskega samoupravljanja je 27 odst.

žena, kar je, če upoštevamo njihov delež v bruto proizvodu in število žena proizvajalk, ugodno. Zelo visok je odstotek žena, ki sodelujejo v organih družbenega upravljanja: kar 1281 jih je ali 15,6 odst. vseh članov, vendar so mnogo močnejše zastopane v družbenih organih socialno-zdravstvenih ustanov in šolstva kot drugod. Najmanj žena je v ljudskih odborih in njihovih organih, kar je v precejsnji meri posledica ekonomskega stanja v našem okraju pred zadnjimi volitvami.

Malone povsod v okraju tare zaposlene žene najbolj problem otroškega varstva, prav od tega pa je v mnogočem odvisno nemoteno uveljavljanje žena v družbi in proizvodnji. Kako bi ta problem najuspešneje rešili, upoštevaje razpoložljivo materialno osnovno?

Odgovor na prvo vprašanje dokazuje, da število zaposlenih žena v proizvodnji hitro narašča, vzhodno s tem rastejo novi in novi problemi okoli tega, kako razbremeniti ženo proizvajalko drobnih družinskih skrb in gospodinjskih opravkov. To resno nalogo bi lahko, upoštevaje našo materialno osnovno in tehnično razvitost, reševali preko stanovanjskih skupnosti, raznih servisov, vaških skupnosti in ustanov za otroško varstvo. Brez dvoma prav otroško varstvo ženo proizvajalko najbolj tare. V okraju je 11 ustanov za varstvo otrok, ki lahko sprejmejo samo 481 malčkov ali 1,2 odst. otrok zaposlenih mater, naši otroški vrtci pa vrhu vsega poslujejo na močno zastarel način. In vzroki? To odgovorno dejavnost smo vse preveč prepustili ozkemu krogu ljudi v komuni ali v stanovanjski skupnosti. Uspeli bomo le, če bodo varstvo otrok pojmovani kot odgovorno družbeno nalogu vsi v komuni: tako ljudski odbor, podjetja in stanovanjske skupnosti in če bomo hkrati znali pritegniti tudi družine, ki jih varstvo otrok tare.

Mislim, da bo vprašanje varstva otrok treba načeti tudi na vasi, saj se veliko število žena od tam vozi na delo v razne obrate. To je naloga krajevnih skupnosti na vasi. Te ne bi smeje zapostavljati problemov kmečkih žena, ki so prav tako pereči. Tudi na vasi bo treba iskati različne oblike enostavnega otroškega varstva, primerne kraju, materialni osnovni in potrebam v okolju.

Mnogo svojih težav, ki so hkrati seveda tudi problem celotne družbe, žene ne bodo mogle rešiti zgolj v okviru manjših skupnosti. Treba jih bo reševati perspektivno s stališča komun. To pomeni, da bodo žene morale načenjati svoje probleme kot

občan v širšem pomenu besede. Prav v organih občine pa je zdaj najmanj žena.

Ce upoštevamo udeležbo žena v gospodarstvu, ce dodamo k temu tudi vrednost dela, ki ga opravijo v gospodinjstvu — slednje je zelo pomembno za družbeni standard — in če hkrati pretehtamo probleme, ki zaposleno ženo tarje, bomo ugotovili, da razvoj sam zahteva širše ocenjevanje in reševanje. Nova ustava bo dala občanom še večjo možnost sodelovati in sodelovati v življenju komune. Zato mislim, da bodo morale družbene organizacije v komunah resno razmišljati o tem, kako zagotoviti, da

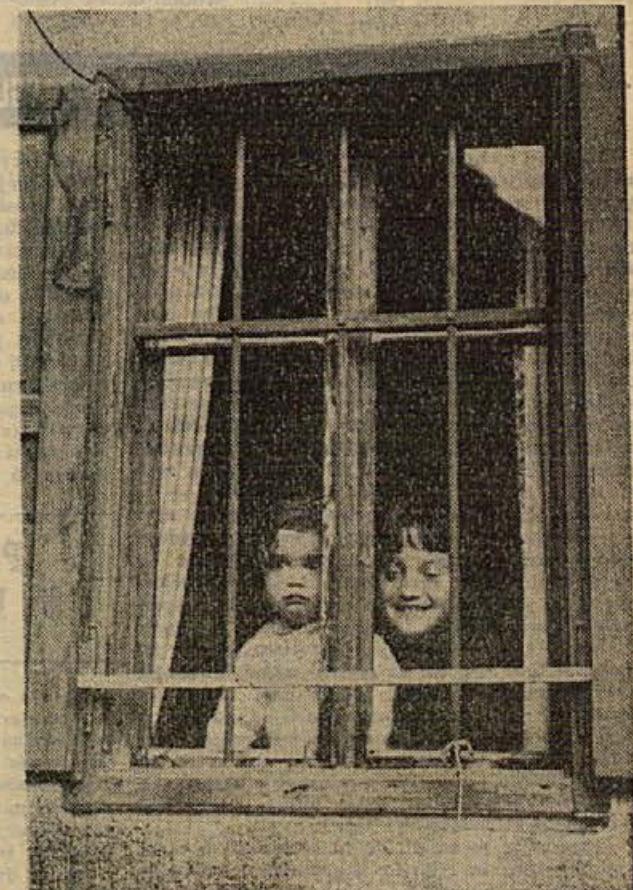
bo dovolj žena proizvajalk voljenih v organe komune. Le tako bomo ženi omogočili, da bo s svojimi izkušnjami v konkretnem delu doprinšala še več kot dosej in hkrati uspešneje reševala svoje probleme. Velja pa poudariti tudi to, da so bile doslej žene pri volitvah nemalokrat prikrajšane po svoji krvidi, ker so se podcenjevale in oddeljale kandidaturo!

Na koncu bi v imenu okrajnega odbora SZDL zaželet vsem delovnim ženam, da bi v vedrem razpoloženju preživele 8. marec kot praznik vseh nas, in jim hkrati želim, da bi vse njihove probleme z njihovo aktivnejo udeležbo v bodoče še uspešneje reševali!

Mirna peč vabi!

Krajevna organizacija ZB iz NOV v Mirni peči prireja za 20. obletnico odhoda prve skupine borcev v partizansko vojsko 17. marca ob 18. uri v Mirni peči svetano proslavo. Po žalni srečanosti na grobovih padlih bomo v slavnostni prireditvi združeni s kulturnimi programom, obudili spomin na prve dni vstaje na našem področju.

Krajevna organizacija ZB in NOV, Mirna peč

Osnovni problem dejanske enakopravnosti ženske v naši družbi je vprašanje zaposlovanja ženske. Od tega pa je odvisno tudi vse drugo. Seveda je treba ustvariti take pogoje v položaju družine in družinskega gospodinjstva, da se bo žena in žena-mati lahko zaposlila ne le brez skode za družino, temveč celo v večjo korist svoje družine! Zato moramo krepliti široko mrežo ustanov in služb, ki bodo zaposleni ženi omogočile brezskrbno delo v tovarni, delavnici, ustanovi, zadruži in drugod, ne da bi pri tem moralna spet nositi staro skrb in težavno delo gospodinjstva. Potrebujemo več ustanov za otroke, sodobne objekte za družbeno prehrano, moderne službe za različne usluge in podobno. — Potem tudi ne bo več otočnih pogledov izza oken: »KDAJ PRIDE MAMICA DOMOV?...«

Foto: Franc Perdan

VРЕМЕ

OD 9. DO 18. MARCA
Vseskozi nestalno s pogonimi padavinami (sneg do nižin) in razmeroma hladno.

Dr. V. M.

Dober papir iz novih surovin

Papirna industrija v Sloveniji ni mlada, saj je minilo že več kot sto let, odtar so šli v vevški papirnici v predelavo prvi kubiki lesa. To je bil začetek domače izdelave papirja. Precej časa so slovenske papirnice vztrajno zalažale vsa tista jugoslovanska tržišča, ki jim ni došlo uvoženi papir.

Vendar je bilo to premalo. Treba je bilo misliti na izboljšavo kakovosti različnih vrst papirja in tudi na laboratorijske raziskave tistih surovin, ki za papirno industrijo niso kdo ve kaj posmenile. 1951 pa, ko je bil ustanovljen Inštitut za celulozo in papir v Vevčah, se je stvar povsem predvrednica. Začele so se kemijske raziskave surovin in drugih vrst lesa, pri čemer so zaposili veliko število strokovnjakov. Predvsem so raziskali tehnološki postopek za topolovino, bukovino, rježo, slamo in druge enocerne rastline, ki dajo z dolocenimi prmesmi zelo kvaliteten papir. V Vevčah so se učili

Zaloge drobnih vrst premoga so vedno večje

Jugoslovanski premogovniki so v letnjem januarju proizvedli 1.996.785 ton premoga, od tega je 5 odstotkov črnega in 39 odstotkov rjavega, medtem ko je bilo nad polovico lignita. Dosežena proizvodnja je za 800 ton nižja od one v januarju 1961 ter je za 7,7 odstotka nižja od tega, kar predvideva družbeni plan.

To je posledica stanja na tržišču in dejstva, da premogovniki prilagajajo proizvodnjo povpraševanju. Značilno je, da zlasti veliki premogovniki ne prilagajajo proizvodnje možnostim prodaje, ampak možnostim prodaje oziroma vključenja drobnih vrst. Kolikor bodo rudniki nadaljevali s to praksjo, bo nastopilo na tržišču pomanjkanje drobljih vrst premoga, kar bodo najbolj neprijetno občutili železnice.

Zaloge premoga pri premogovnikih samih so znašale ob koncu januarja 1962 456.000 ton, kar je za 232.000 ton več od zalog ob koncu januarja 1961.

-pti-

ZUNANJEPOLITIČNI TEDENSKI PREGLED

Sovjetska zveza je privolila v sestanek zunanjih ministrov ZSSR, ZDA in Velike Britanije in 15 drugih držav v Zenevi 14. marca letos, ki naj bi začela obravnavati prepoved atomskih poskusov in razorožitev. To privolitev imajo za določeno sovjetsko koncesijo, ker je znano, da je Hruščev prvotno predlagal sestanek na vrhu. Francija pa je med tem sporočila, da ne bo poslala svojega zastopnika na ženevsko konferenco.

Lani je Jugoslavija porabila za proizvodnjo papirja in celuloze v celuloze okrog 800 tisoč kubikov lesa (brez bukovine, ki so jo šele uvajali v papirno industrijo), sama Slovenija pa 408 tisoč kubikov. To pomeni, da se še vedno nad polovico papirja izdelava v naši republiki. Slovenija je v tem primeru porabila okrog 300.000 kubikov lesa iz svojih gozdov, medtem ko je ostale količine dobila iz drugih republik. Predelava je tudi 60.000 kubikov topolovne in iglavcev in okrog 40.000 kubikov odpadkov.

V tovarni celuloze in papirja v Vidmu-Krškem so osvojili postopek kuhanje bukovine in so že lani predelali 13.000 kubikov surovine vse vrste. Z razširjivo ouratov in izpopolnitvijo proizvodnega postopka pa vodo že letos predelali 60.000 kubikov bukovine. Tovarna je prevzela sodoben postopek, ki daje tako kvaliteten papir, da ga lahko primerjamo z vsemi drugimi domačimi in tujimi vrstami papirja.

Tudi britanski premier Macmillan je v svoji najnovnejši izjavi v spodnjem domu britanskega parlamenta izrazil dilemo, pred katero stoji Zahod. Dejal je sicer, da ima Kennedy prav, ko obnavlja poskuse v ozračju zaradi »vojaškega ravnotežja«, a je

priznal, da je Zahod pred težavno politično izbiro.

Skratka, ne Zahod ne Vzhod popoloma ne zapira vrat. Že dejstvo, da bodo med drugimi prišli v Zenevo trije zunanjí ministri velesil, to dokazuje. Tudi sovjetska privolitev, da bo konferenca na ravni zunanjih ministrov, to potrjuje. Poleg tega je Macmillan še jasneje kot Kennedy

sedijo visoko zavedni in popolnoma enaki ljudje,« je zavrnil Hruščev take kritike.

Ko je govoril o rezultatah v kmetijstvu, je navedel podatke, ki pričajo o precejšnjem napredku, a je hkrati opozoril, da ta napredek ni zadovoljiv. Ni dovolj povečati kmetijsko proizvodnjo za nekaj procentov, ampak jo je treba podvajati in po-

Novo obdobje pogajanj

namignil, da bi tudi sam utegnil odpotovati v Zenevo in se tam sestati s Hruščevom in Kennedyjem.

Zgodovina prizadevanj za preprodaj atomskih poskusov je dolga. Vedno znova so se ta prizadevanja izjavljala v vrhuncu začaranega kroga in tako imenovanih argumentov o »vojaškem ravnotežju«. Cedalje bolj pa sili v ospredje prepričanje, da se bo ta začaran krog nadaljeval v nedogled, če ga ne bo nekdo prekinil.

V Kremiju se je začel plenum CK KP ZSSR, ki ima na dnevnem redu samo eno vprašanje: naloge Partije pri zboljšanju vodstva v sovjetskem gospodarstvu. V ospredju je kmetijstvo.

Skoraj ves prvi dan je prvi sekretar CK KP ZSSR Nikita Hruščev bral 150 strani dolg referat. Njegove glavne misli so:

Kritiziral je tiste, ki kritizirajo zamisel komunizma kot mize, ki se šibi pod jedjo. »Komunizmu si ne smemo zamišljati kot mizo, na kateri stojejo prazni krožniki in za katero

trojiti. »Ce te naloge ne bomo rešili, je dejal, »bomo spravili državo v velike težave.«

Zadnji del referata je Hruščev posvetil ustanavljanju novih organov, ki bodo vodili kmetijstvo.

Znano je, da je Nikita Hruščev v zadnjih tednih dosti potoval po Sovjetski zvezzi in obiskoval kolhoze in sovhode in se pogovarjal s številnimi funkcionarji in delavci. To njegovo skrb za kmetijstvo spravljajo v zvezo s pomankljivostmi in neproduktivnostjo sovjetskega kmetijstva. Sedajni plenum v Kremiju naj bi nakazal nove smernice sovjetskemu kmetijstvu in osvetlil tiste probleme, ki so v sovjetskem gospodarstvu najbolj poreči.

Klub temu ni izključeno, da bodo razpravljali tudi o političnih problemih. Ideološka nesoglasja med Moskvo in Pekingom, prekinitev diplomatskih odnosov s Tirano, odnos z Zahodom in tako dalje – vse to tu je terja nujno analizo. Verjetno pa bodo te probleme obravnavali tajno.

KAJ PA GOZDOVI?

Cisti dohodek je delavski svet razdelil na osebne dohodke in skladu s pravilnikom o delitvi čistega dohodka, to je 80 odst. na osebne dohodke in 20 odst. na sklade.

Na koncu je delavski svet sprejel priporočilo za poslovanje v letu 1962.

SS.

● Okrog 40.000 žena je članic raznih delavskih svetov in upravnih odborov, nad 900.000 pa jih je zaposlenih v proizvodnih obratih. Predvidevajo, da se bo do 1965 število zaposlenih povečalo za 260 tisoč.

KAJ PA GOZDOVI?

V gozdarstvu so letos pred nami zahtevne naloge, predvsem pa bomo moralni pravilno urejati in usmerjati blagovni promet z lesom. Odločno bo treba rešiti vprašanje žag venecijank in posekov za maloprodajo, ker bomo le tako zagotovili dovolj surovin naši predelovalni industriji in obrti. To je še posebno pereče, ker so naši gozdovi poglavitveni surovinska osnova za oboje, lesni izdelki pa so hkrati pomembna postavka v našem izvozu. Da

bi to dosegli, bo treba pri gospodarjenju z gozdom in pri vodenju družbene proizvodnje v vseh gozdovih na našem področju določiti večjo vlogo gozdarskim organizacijam in kmetijskim zadružam.

■ Čimboj se bliža dan, ko bodo uradno sporočili sporazum o premirju in Alžiriji, tembolj se stopnjuje teror francoskih skrajnelev po alžirskih mestih. Petega marca je na primer eksplodiralo v mestu Alžiru v podprtih ur sto petdeset bomb. Pasivno zadržanje francoske vojske in policije samo podpira to pobesno teroristično dejavnost.

■ V Burmi je armada pod vodstvom generala Ne Vina izvedla državni udar in razpuštila vlado. Premier U Nu in ministra vlade so v hišnem priporu. Armada je prevzela oblast »zaradi cedanja slabega položaja v državi«. Po zatrjevanjih Ne Vina se izvenblokovska opredelitev Burme ne bo spremenila.

■ Indonezija še vedno čaka na nizozemski odgovor na ponovni predlog predsednika Sukarno, da bi začeli pogajanja za prenos oblasti v Zahodnem Irangu na Indonezijo.

■ Po nedavnih razgovorih v Moskvi med delegacijama ZSSR in DR Nemčije pišejo nekateri časopisi, da so ti razgovori »utrdili Ulbrichtov položaj«. Sovjetska vlada je menda obljubila DR Nemčiji, da ji bo večala pomoč. Znano je, da se vzhodnonemško gospodarstvo zdaj bori s precejšnjimi težavami.

■ Brazilski predstavniki dom je pred kratkim doživel svojo najburnejšo sejo, ko je populistični poslanec Cavalcanti med peturnim govorom obtolil številne poslane, da v brazilskem Kongresu zastopajo tuge in domače gospodarske skupine, in tuga podjetja v Braziliju, da si prizadevajo dobiti nadzorstvo nad brasilskim tiskom.

■ V Kamerunu je strmolaglavilo letalo britanske letalske družbe »Caledonia Airways«, v katerem je bilo 108 potnikov in članov posadke. Niti eden ni preživel nesreče.

■ Predstavnik za tisk v OZN je izjavil, da urad vršilca dožnosti generalnega sekretarja UNTA -nila nobenih informacij o operacijah sil OZN v Katanji, kakor je izjavil Combe.

■ Vojško sodišče v Barceloni je obsodilo štiri studente medicine, ker so sodelovali v demonstracijah proti generalu Francu.

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

Na seji sekretariata Izvršnega odbora Glavnega odbora SZDL Slovenije so razpravljali o pripravah na volitve v delavske svete. Menili so, da bi bilo koristno, če bi se v občinal sestali razširjeni skupni plenumi, na katerih bi usmerili vso pozornost v višjo proizvodnjo in v početnem izvozu. Brez tega ni mogoče uresničiti predvidenega povečanja osebne, družbene in investicijske potrošnje. Podatki za januar in februar kažejo, da proizvodnja ne narašča v skladu s planskimi predvidevanji, medtem ko je potrošnja v stalnem povečevanju. Mnogi kolektivi se izgovarjajo predvsem na zunanje činitelje, češ da so instrumenti slabli ali da ne morejo prodati svojega blaga, namesto da bi se obrnili k sebi in iskali rešitve predvsem doma. Treba se je zavedati, da delavsko samoupravljanje in delitev dohodka po delu nista sama sebi namen. Njuno uveljavljanje je odvisno predvsem od večjih materialnih rezultatov, ki jih omogočata. Napak je videti rešitev za vse težave le v spremembah instrumentov. Cepav je res, da so v sistemu še razne manjše deformacije, je pa vendarle tudi res, da so rešitve najučinkovitejše v kolektivu in komuni, ki ju novi sistem že danes, še bolj pa v prihodnosti, spodbuja k višji proizvodnji in k povečanemu izvozu. Bolj kot se bodo kolektivi z nizjimi proizvodnimi stroški moderne in velike proizvodnje vključevali v mednarodno delitev dela, hitreje bodo kosi tudi pogojem notranjega trga.

Sekretariat je menil, da bi se morali o vsem tem temeljito in odkrito pogovoriti na skupnih plenumih v komunah, pregledati, kakšno je stanje glede proizvodnje in izvoza, pogovoriti se, kaj bi bilo treba storiti za izpolnjevanje planskih predvidevanj itd. Za volitve v delavske sante je treba ustvariti vzdusje, v katerem bi se novi organi delavskega samoupravljanja jasno zavedali težišča svojega dela in svojih najvažnejših nalog. Pri tem ne gre prezreti dejstva, da bodo kolektivi v tem času sprejemali zaključne račune, kar ne sme biti zgolj formalnost, ampak resnični pregled lanskoletnih rezultatov in težav, da bi bili letos lahko uspešnejši v prizadevanjih za višjo proizvodnjo in večji izvoz.

PRED VOLITVAMI V DELAVSKE SVETE

● Na seji Sveta za zdravstvo LR Slovenije so poudarili, da sodi pomanjkanje bolnišnic med najbolj pereče vprašanja v zdravstvu. Pomanjkanje bolniških postelj je toliko, da morajo bolnišnice odklanjati številne bolnike, ki bi jih bilo potrebno sprejeti. Nujna je mobilizacija najrazličnejših virov sredstev, da bi vsaj delno pospešili izgradnjo novih kapacet.

● Te dni je bilo tudi posvetovanje pri Svetu za socialno varstvo LRS. Med drugim so menili, da bi moralno biti torisce za zaščito starih ljudi v stanovanjski skupnosti. Gre za organizacijo mreže servisov za najrazličnejšo takojšnjo pomoč starim osebam na domovih, medtem ko je za relativno zdrave stare ljudi treba poskrbeti tudi za klubsko in druge prostore za zbiranje, za primerno zaposlitev, ki jo zmorcejo in jim je vrh tega tudi v razvedrilo.

● Na rednem občinem zboru Zveze komunalnih bank v Ljubljani so sodili, da komunalne banke niso mogle pomembnejše pomagati gospodarstvu pri zadovoljevanju potreb obratnih

sredstev, dokler je bila njihova kreditna funkcija omejena na tehnično distribucijo centralnih kreditnih sredstev. Tudi zdaj še vlada določena negotovost. Gre predvsem za ureditev odnosov z novo republiško gospodarsko banko, ki naj zagotovi smotreno prelivanje in razdeljevanje kreditnih sredstev.

● V Ljubljani je bil v soboto osmi občini zbor Izseljenske matice Slovenije. Uvodno besedilo je imel predsednik Ivan Regent. Med drugim je dejal, da je v tujini preko 400.000 rojakov, kar je skoraj četrtina Slovencev, ki žive v Jugoslaviji. Zaradi tega je treba stik z našimi rojaki še okrepliti. Izseljenci predstavljajo močno politično silo, ki lahko mnogo pripomore k ugledu naše domovine v tujini. Truditi se moramo, da bodo prav vsi rojaki spoznali dejanske razmere pri nas, se vključevali v napredne organizacije v deželah, kjer živijo in podprtli politiko naše države.

● Na posvetovanju pri Republiškem svetu Zveze sindikatov Slovenije so naglasili, da vlada v gospodarskih organizacijah dokajšnja zmeda pri sprejemjanju in odpovedih delovnih razmerij, nadalje ni razšiřeno, kam naj se delavec prioritoti, da bo čimprej dobil pravno pomoč, kdo naj izreka disciplinske kazni itd. Urejanje vseh teh problemov mora biti zajeto v notranji zakonodaji podjetij, zato je treba posvetiti več skrbni izdelavi pravil in pravilnikov. Dolžnost sindikatov je, da ustanovijo za posamezna območja službe pravne pomoči.

● V premogovniku v Banovičih je bila huda nesreča, v kateri se je smrtno ponesrečilo 53 ruderjev. Do nesreče je prišlo zaradi eksplozije metana. Od vsega pospoved so tako prispeli vesti o pomoči, ki so jo delovni ljudje po vsej Jugoslaviji pripravljeni nuditi svojim ponesrečenim ruderjem.

● V petek je bila v Ljubljani na obisku Trgovinskih zbornic za LRS delegacija predstavnikov Trgovinske zbornice in velesejmske uprave iz Trsta. Govorili so o medsebojnem sodelovanju, še posebej pa o sodelovanju na sejmih Alpe — Adria v Ljubljani in na tržaškem velesejmu.

ŽENE, STROJI, DOM, DRUŽINA...

NOVOTEKS. Stroji tko dan za dnem votke, prede na se vrije, novi in novi metri najboljih volnenih tkanin zapuščajo tovarno. Tovarno, v kateri

- je med 37 člani delavskega sveta 11 žena,
- so med 9 člani upravnega odbora 4 žene,
- je med 79 člani svetov ekonomskih enot 40 žena,
- sta med 13 člani upravnega odbora sindikalne podružnice 2 ženi,
- je med 29 člani sindikalnih pododborov 11 žena,
- je med 36 komunisti osnovne organizacije ZK 9 žena,
- je v 500-članskem koletivu novomeškega obraza 322 žena.

V dolgih, ravnih vrstah stote strojev, ob njih pa žene — delavke — proizvajalke. Pridne roke nenehno sledijo strojem, razpletajo niti, ki so se zaplele, in pritiskajo vzvode. Čuječi pogledi iščejo napake, popravljajo, merijo in štejejo. Žene pri strojih.

»Koliko več bi se dajale žene družbi, ko bi bile rešene težkih vsakdanjih skrbij z gospodinjstvom!« pravi Slavka Bogović

Sodelovale so pri uveljavljanju delavskega samoupravljanja. Na mnogih sejah in zasedanjih so kot enakopravne članice kolektiva Novoteks razpravljale, razmišljale, sklepale in odločale. Lani je v koletivu na novo zaživel 5 svetov ekonomskih enot. Sprejeli so nov pravilnik o delitvi čistega dohodka in pravilnik o delitvi osebnih dohodkov. Plan proizvodnje so presegli za blizu 6 odst., dohodek podjetja je bil za skoraj 63 odst. višji od planiranega.

V podjetju imajo obrat družbeni prehrane. V njem lahko dobi vsakdo ceneno kosilo in večerjo. Približno 300 delavcev jemlje vsak dopoldan enolončnico. Obračna ambulanta je brez zamudnega čakanja opravila lani 2952 zdravstvenih storitev. V njej je bilo pregledanih 654 članov kolektiva in 89 svojcev. Pred nedavnim so skupno z ZTP in SGP Pionir odprli tudi obratno zobno ambulanto. Članom kolektiva je v času dopusta na razpolago počitniški dom v Novem gradu v Istri. Kolektivu je na voljo televizor, ki je v obratu družbeni prehrane. Letos so namenili 117 milijonov dinarjev za gradnjo stanovanj. V novi »šedovici« bodo letos uredili garde za delavce, kopališče in žensko higienično sobo.

V vsem, kar smo našeli, je razbrati veliko skrb za življenjske potrebe delavcev. Za tisti del »standard-

To ni kritika in ne komentar. Preprosto zato ne, ker je zelo na hitro nastalo pod peresom. To je zapis. Zapis, ki vsebuje zgolj podatke. Skoroda brez komentarija je. Zapis o ženah v velikem kolektivu. Zapis o ženah, ki delajo za stroji in hkrati mislijo na svoje otroke. Mislijo na kup gospodinjskih opravkov, ki jih čakajo doma. Zapis o ženah, od katerih zahtevata proizvodnja in življenje mnogo več kot od mož.

To ni kritika, to je zapis, ki vsebuje nekaj opažanj in besed. Besed žena. Nič jim ne obljubljamo za njihov praznik. Z dosedanjim delom so že dokazale, da same zmorejo veliko. Zaupamo jim. Prepričani smo, da bodo znale storiti še več. Da bodo znale jutri in pojutrišnjem še uspešne reševati svoje težave. Prav to, kako so začele, pa je poroštvo, da bodo uspele!

da, ki ni vsebovan zgolj v visoki »plači«, kot prerađi mislimo, ampak v ustvarjanju ugodnejših življenjskih pogojev. Koletiv Novoteka je prav tako standard skrbno gradil in vložil vanj veliko denarja. Tudi v tem se zrcalijo naporji žena. Naporji velikega števila žena proizvajalk, ki dan za dnem v Novoteksovih dvoranah vodijo stroje.

TOREJ JE VSE DOBRO IN V REDU ZANJE?

Preden odgovorimo na vprašanje, še skromen počatek:

- izmed 322 žena je 272 poročenih, večji del so med njimi matere;
- 45 žena je več kot 5 kilometrov oddaljenih od tovarne, med njimi je 25 poročenih;
- 13 žena se vozi na delo z vlakom,
- 140 žena pa se vozi na delo s kolesom.

Tu se nam nehote vriva novo vprašanje: koliko pomenujo vse izboljšave, ki smo jih našeli malo prej, tem ženam? Ženam, ki se vozijo, kot smo vajeni reči. Ženam materam, ki so izpolnile največjo in najsvetjejšo dolžnost in dale družini in družbi otroke. Spet smo v proizvodnem obratu, v Novoteksovem tkalnicu. Oglušujoči ropot strojev nas sili, da se pogovarjam kriče. Vprašujemo:

TOVARIŠICE, KAJ VAS NAJBOLJ TEŽI?

- Ani PUNGARTNIK, delavka na snovalnem stroju. Članica sveta ekonom-

ske enote. Poročena je. Njen sinko je star 6 let:

— Najteže se je voziti z vlakom na delo. Zjutraj ob 6. uri grem od doma, pooldne ob 5. uri se vrнем. Moj sinko je medtem brez mene. Pri sosedovih je. Na vasi ni otroškega vrtca ...

— Kako težko me čaka sinko — in jaz njega! — pravi Ani Pungartnik

nomske enote so popoldne, po delovnem času. Pripravljam se nanje in sodelujem. Vse to pa gre na škodo družine. Ko se vrem domov, me čakajo še vsa gospodinjska opravila. Najteže pa me čaka moj sinko. On mene in jaz nje-

- Tončka BLAŽIČ, vdevalka osnov v tkalnici:

— Stanovanja nimam. Stanujem skupaj z delavko iz naše tovarne. Mož dela na Jesenicah. Otroka imam. V otroškem vrtcu ni prostora. Zjutraj ob 5. uri, ko vstanem, ga moram zbuditi, nahrani in odpeljati v varstvo k sosedovim. Z enolončnico dopoldne in s kosilom, ki ga vzamem v obratni menzi, ko se vračam z dela, mi je zelo ustrezeno. Letos bom dobila stanovanje. Težko ga čakam. Vse, kar je treba postoriti doma, me počaka: pospravljanje, krpanje, žeha, kuha. Najteže me

čaka otrok. Otroški vrtec je za nas matere, ki delamo v tovarni, najbolj potreben. Cesa vse bi nas rešil!

- Angela ZUPAN, v upravnem odboru sindikalne podružnice odgovarja za socialno skrbstvo:

— Sindikalna podružnica pravkar pripravlja v kolektivu anketo, ki nam bo postregla s točnimi podatki, koliko otrok naših delavk je medtem, ko njihove mamice delajo, brez pravega varstva. Ko bomo razpolagale s točnimi podatki, se bomo lahko bolj kot doslej lotile težav.

Dva otroška vrtca sta za Novo mesto mnogo premašilo. Delavke matere so zato prisiljene same reševati težavno vprašanje: kam z otrokom, medtem ko delam? V Novem mestu je cela vrsta »ilegalnih« otroških vrtcev. stare mamice v njih skrbijo za 6, morda tudi 7 in več nebotičnikov, ki jih matere pripeljejo v varstvo, preden grejo v službo. Toda to ni

manj »vagonarjev« in takih, ki se vozijo s kolesi.

- Slavka BOGOVIĆ, sekretarka osnovne organizacije:

— Mislim, da je kar prav, če za letošnji 8. marec spregovorimo malo obširneje o naših problemih.

O problemih, ki jih tudi jaz sama vsak dan močno čutim. Stevilke povedo, da so žene proizvajalk v naši tovarni v veliki večini. Povedo nam tudi to, da so dovolj številno zastopane v vseh organih samoupravljanja in v vseh družbenih organizacijah v našem kolektivu. Do tod je vse gladko. Kljub temu pa je nemalo težav v družbenem udejstvovanju žena v teh organih. Ne da se reči, da niso aktivne, lahko pa bi naredile mnogo več, ko... Da, ko se ne bi vozile v službo. Ko ne bi bile v skrbih za otroke, ko... Mnogo več bi lahko naredile. Ko jim misel ne bi med delom uhajala domov in se mudila okoli drobnih, pa vendar težkih vprašanj:

Angela Zupan: »Dva otroška vrtca v Novem mestu sta premašila! Ta problem moramo rešiti!«

Gotovo so vam druge povedale, kaj vse smo v našem obratu že naredili v skribi za delavca in ženo proizvajalko. Se vedno pa marsikaj ni urejeno. Naše

stanovanjske skupnosti so ustanovile že precej servisov, me pa še vedno pogrešamo servis, ki bi imel na razpolago gospodinjske pomočnice za večja občasna čiščenja stanovanj, perlice, ki bi nam pomagale pri ženti, sodobne gospodinjske aparate naposodo, bolničarke za nego bolnih na domu, predvsem pa pogrešamo varstvene ustanove za otroke. Proizvajalke smo, zato vemo, da bomo morale vse to ustvarjati same in, če bo treba, tudi vztajno zahtevati. Mislim pa, da je rešitev vseh naših težav v gradnji stanovanj. Stanovanj, ki bodo približala ženo tovarni, kjer dela. Hkrati s tem bo treba graditi vrsto ustanov, ki bodo reševali naše probleme. Gradnja stanovanj je skrb kolektivov, za vse ostalo pa bodo morali poskrbeti kolektivi in komuna z združenimi močmi.

MILOŠ JAKOPEC

»Otroški vrtec je nam, zaposlenim materam, najbolj potreben!« izjavlja Tončka Blažič, vdevalka osnov v tkalnici

»Tudi na samska stanovanja ne smemo pozabiti!« je v imenu tovarniške mladine pripomnila Mimica Crnič

Pri sestavljanju slamelke parketa v straškem obratu
NOVOLESA

DOBRE DELAVKE IN UPRAVLJAVKE V »LISCI«

Že sama stavba »Konfekcije Lisc« daje Sevnici lepo podobo. V tem podjetju je zaposlenih 167 žena, ki ustvarjajo letno blizu pol milijarde bruto dohodka. Žene se udejstvujejo v delavskem svetu, upravnem odboru, sindikalni podružnici, mladinski organizaciji, organizaciji ZK in v osmih obračunskih enotah. Izkazale so se ne samo kot dobre proizvajalke, temveč tudi upravljalke. Sicer pa je najbolje, da prisluhnemo kar izjavam samih žena.

STEFKA VORINA, predsednica upravnega odbora podjetja:

— Žene v našem podjetju si prizadevajo doseči čim boljši gospodarski uspeh. Lahko trdim, da prizadevanje ni bilo zaman in da so uspehi veliki. Ce bomo uspeli dobiti večja obratna sredstva, bomo letos povečali proizvodnjo za 20 do 25 odstotkov. Do konca leta bomo tako ustvarili približno 500 milijonov dinarjev bruto dohodka. Ko smo 1960

pričeli nov proizvodni objekt, smo vložili 47 milijonov dinarjev lastnih sredstev. Nabavljena je tudi bila vsa strojna oprema iz sredstev, ki smo jih ustvarile proizvajalke. Samo lani smo proizvedle preko milijon proizvodov, to je za 30 odstotkov več kot prejšnja leta. Razumljivo, da je povečanje proizvodnje terjalo od našega kolektiva večji napor. Tega napora pa nam ni žal. Ze letos smo lahko na novo pričeli 40 žensk. Prav tako nameravamo zgraditi 6 družinskih in več samih stanovanj. Žene našega kolektiva bodo priskočile na pomoč ženam v Krmelju, kjer bomo razširili naš obrat in tako zaposlili še 45 žena.

Tri proizvajalke pa smo vprašali, kako se počutijo na svojih delovnih mestih, kaj menijo o uspehih in problemih podjetja in kakšne so njihove želje.

Takole so odgovorile:

ANGELCA URBANC, doma iz Skopje, stana na v Sevnici:

— Sem pričela konfekcionarka, v podjetju pa sem zaposlena nekaj nad eno leto. Priznam, da je bil začetek težak. Prišla sem iz kmetijstva v industrijo, nisem bila večja strojna niti delu. Z dobro voljo pa se vse doseže. Sedaj sem enakovredna proizvajalka in celo presegam mesečne norme. Zanimalo me naši proizvodni uspehi in sem ponosna nanje. Vesela sem tudi, ker se je sistem plačevanja v našem podjetju letos spremenil. Lani so še obstajale skupine specializiranih in pričučenih konfekcionark. Događalo se je, da za enako delo nismo prejemale enakega plačila. Letos smo ceneke izenačili.

Sedaj ima vsaka možnost večjega zaslužka. Dobrodošli so nam topli obroki hrane. Rade delamo še posebno zato, ker podjetje same upravljamo in ker imamo pri tem lepe uspehe. Moja največja želja je, da bi nekoč dobila družinsko stanovanje, ker stanujem sedaj v podstrešni sobici.

BETKA SIMONČIČ, doma iz Radeč, stana na v Sevnici:

— Se preden sem se zaposlila v podjetju, sem končala 3-mesečni šivilski tečaj v Celju. Sivanje me je veselilo. Vsa srečna sem se februarja lani zaposlila v »Lisci«. Ceravno izhajam iz kmečke družine, sem se z lahkoto privadiла novemu okolju. Sprva je šlo malo težje, že drugi mesec pa je bilo bolje. Zadovoljna sem z delovnim mestom in z mesečnimi prejemki. Ker pa stanujem v kuhinji pri štiričlanski družini, si vsaj sobice zares želim.

IVANKA MUNDJER, doma iz Brežic, stana na v Sevnici:

— Skoraj od vsega začetka sem že v podjetju. Spominjam se prve delavnice, kjer nas je delalo še malo. Potem smo z lastnimi sredstvi raz

širili poslovne prostore in omogočili ženam nove zaposlitve. Danes delamo vse v dobrih delovnih pogojih. Želim, da bi ostala na tem delovnem mestu.

DANICA DOLINŠEK, predsednica mladinske organizacije:

— Naša organizacija bo skupno s sindikalno podružnico pripravila v podjetju proslavo za dan žena, ker želimo ta praznik lepo praznovati.

Drago Kastelic

Nova tovarna na Ravnah

Podjetje Kremen je pričelo pripravljati gradnjo tovarne penjenega betona in kremenčevih zidakov na Ravnah. Skrb za izgradnjo novega objekta do poizkusne proizvodnje (»inženiring«) je prevzel Investicijski biro Novo mesto. V tem namen (za stroške inženiringa) je odobrenih 20 milijonov dinarjev sredstev, od katerih bo v letosnjem letu zagotovljen 40 odst., v letu 1963 pa 60 odst. Oprema za novo tovarno bo uvožena iz Poljske. Se letos bodo pričeli graditi na Gmajni nov priključek na avtomobilsko cesto, ki bo tovarno na Ravnah povezal s svetom. Za gradnjo priključka je odobrenih 6 milijonov din, zgradilo pa ga bo Cestno podjetje Novo mesto. Novi industrijski objekt bodo pričeli graditi predvidoma konec 1963.

Med proizvajalkami uporov

Obisk med šentjernejskimi ženami-delavkami

Sonce je neusmiljeno iskallo še zadnje krpe snega med šentjernejskimi hišami. V največji med njimi so strojki v neenakomernem ritmu naznanjali, da proizvodnja teče...

Da, proizvodnja uporov v Sentjerneju. Tovarna, ki je nastala tam, kjer so bili nekoč hlevi, nato traktorska postaja, pozneje skladišče in nato še majčken obrat s sedmimi zaposlenimi.

Spodaj v oddelku za montažo velikih serij so v petih dolgih vrstah sedeče žene in dekleta. Izpod gibljenih prstov so prihajali drobeni uporci. Cetrtnatni, polvatni, čao- in dvovatni. Zaverovane v tanke žice, ki so se spajale v cinu, so mlade delavke nepremično strmele v svoji posel.

Najpela sem k eni izmed njih. Zanimalo me je, kako ji gre delo od rok, če je utrudljivo ali morda dolgočasno, saj osem ur neprestano vrteči med prsti eno in isto, zares ne more biti najbolj prijetna reč.

— O, saj gre, samo če ne nagaja, mi je odgovorila. Zares ji je tisto dopoldne pri napravi za cinjenje nekaj nagajalo, pa zaradi tega ni bila nič manj prijazna. »Veste, saj bom delala le toliko časa, da bodo otroci prišli do svojega kruha. Od daleč sem. Pa še otrok ima paralizo.«

Skoraj vsaka izmed njih ima svoje skrbi. Ta manjše, druga večje. Najteže je ti-

stim, ki prihajajo od daleč. V tovarni imajo tudi okrepljevalnico, kjer lahko dokaj poceni malicajo. Množe izmed njih kosijo še pozno popoldne, ko se vrnejo domov.

— Čaj ni drag, za salamo pa kar precej nanesi. Bolj zadovoljne bi bile z enoljčnico.«

Rade bi stanovanje, vrtec za svoje otroke, ki jih morajo zdaj puščati doma dostikrat brez nadzorstva.

— Najraje bi videle, da bi bilo več denarja. Pa tega ne smete napisati, sem se samo pošalila.«

NAČRTOV NE MANJKA

Kolektiv šteje 251 ljudi, od tega je približno 84 odst. žena in deklet, ki so v glavnem le polkvalificirane delavke. Njihov največji problem je strokovni kader, ker zaradi nimajo dovolj stanovanj. Letos nameravajo uvesti tehnoško gruovo in bodo v ta namen pridobili še tri tehničke.

V letosnjem letu bodo posamezne delovne postopke avtomatizirali. Ker bo sodobnejši način proizvodnje terjal manj delavcev, bodo lahko nekaj ljudi premestili tja, kjer jim je doslej delavcev primankovalo. Velika prednost takšne rešitve je tudi v tem, ker se bodo na novih delovnih mestih delavci, ki so v proizvodnji že delali, laže vživeli.

Obrat za proizvodnjo uporov namerava skupaj z Industrijo motornih vozil iz

Novega mesta ustanoviti menzo za svoje delavce iz IMV, ki se vozijo iz Sentjerneja in okolice. S skupnimi sredstvi bi lahko adaptirali hišo in v njej uredili lokal za prehrano delavcev iz obeh podjetij. Razen tega imajo v načrtu tudi ustanovitev vrteca s prehrano, za katerega bi prispevala še nekatera podjetja, ki so na tem zainteresirana.

Lepi načrti. Da bi se le kmalu uresničili!

DANJA BAJC

Inšpektor za delo javlja

Prišel je, ko so ga najmanj pričakovali. Stisnil je roko znancu, varnostnemu tehniku, in ga zaprosil, da ga vodi po podjetju. Ko sta prišla v prvi oddelok, so ga takoj opazili. «Aha, mojster nas je spet prišel obiskati!» je šinilo z obravzov, ki so za trenutek dvignili pogled od strojev. «Pazite vendar! Zakaj ste izpustili iz rok to ročico? Bi radi, da bi vas transmisija potegnila v kolesje?» je inšpektor že opomnil delavca. Varnostni tehnik pa je dejal: »Kaj vendar počenjate, ljudje! Kaj vas nisem že zadnjič opomnil, da ni treba prodajati zjalo, če pride tuj človek v podjetje?« Ko sta se inšpektor in varnostni napotila v sosednji oddelok, se je inšpektor spotaknil; pod njim se je vrtelo vodoravno veliko kolo. »Kaj vrata, da še niste popravili mostu? Čakate, da si kdo rebra polomi?«

Tako si je inšpektor ogledoval podjetje. V stružnici si je nekdo mencal oči in se pritoževal, da mu je ostal drobec žezele v očesu. Potem je prosil, če lahko dobri tri dni dopusta. »Bomo videli, kaj bo rekel zdravnik. Pojdite na pregled!« mu je takoj pojasnil varnostni tehnik. Inšpektor pa je začel: »Le čemu imate zaščitne naočnice? Tovariš varnostni, zdi se mi, da prepočasi delujejo vsi vaši ukrepi. Zakaj niste na delovnem mestu, da bi videli, kaj delaveci počno? Pojdite v pisarno!«

Tiste dni si je inšpektor za delo pri ObLO v Novem mestu ogledal 56 gospodarskih organizacij in komunalnih delavnic, 23 ločenih delovišč in obratov ter 36 novogradenj; 11 pregledov je bilo kontrolnih, 10 pa izrednih. Vsem pregledanim podjetjem so bile izdane odločbe, ki so opozar-

jaše kolektive, naj odpravijo pomajkljivosti.

Inšpektor je raziskal vzroke 56 nesreč. Nesreče so se pripetile iz najrazličnejših vzrokov: ali so bili stroji nezavarovani ali pa so delaveci delavci v pretešnih prostorjih. Na deloviščih in gradbiščih se je ta in oni poškodovali zato, ker ni bil dovolj previden. Predvsem je do številnih nesreč prišlo tam, kjer delaveci niso imeli, oziroma niso nosili zaščitnih sredstev. Večkrat so se slišali podobni odgovori: »Ce mojster lahko dela brez zaščitnih stekel, lahko tudi jaz.« Zaščitna sredstva pa se sploh ne vzdržujejo in je podjetje oškodovano tudi s te plati. Navzlic temu še ne bi mogli govoriti o popolni zaščitni opremi, saj so mnoge organizacije še daleč od tega.

Kakor poroča inšpekcija za delo, tudi sanitarije niso na zavidljivi ravni ali jih sploh ni. Še vedno so brez vodovoda 4 podjetja, manjka 17 umivalnikov, 31 kopalnic s tuši in 765 garderobnih omavic.

Inšpektor za delo je zvedel, da so lanj gospodarske organizacije prispevale nad 33,5 milijona dinarjev za izboljšavo higieno-tehničnih varnostnih pogojev. Ko je primerjal ta podatek s terenskimi ugotovitvami, se je vprašal: »Le kam so šla sredstva? Ce bi jih namensko potrošili, bi bila varnost pri delu bržas drugega, kot je sicer.« V zapisniku pa je našel vrsto vzrokov, ki pospešujejo poklicna obolenja, in to, da delaveci ne nosijo zaščitnih sredstev, postavil na prvo mesto.

O varnosti pri delu so že veliko razpravljali organi, ki so bili v ta namen izvoljeni v podjetjih. Žal so podobne komisije marsikje le na papirju in se njihovi člani kljub opozarilom organov delavskega samoupravljanja ne sestajajo. Slep ko prej

pa bo moral v podjetju posebno mestno zavzeti varnostni tehnik, zlasti tam, kjer še ni nastavljen. Delovni pogoji so ob hitrem tempu proizvodnje včasih že kar nenormalni, zato je varnostni tehnik v takem okolju še celo potreben.

Inšpektor javlja, da je bilo za delavce o varnosti pri delu tudi precej predavanj, posvetovanj in seminarjev. Ce je bila udeležba na predavanjih razveseljiva, tega ne bi mogli reči za posvetovanja in seminarje. Seminarja za predsednike HTV komisij in varnostne tehnike, ki ga je pripravil Zavod za izobraževanje odraslih in proučevanje produktivnosti dela, se je iz vseh gospodarskih organizacij v občini udeležilo le 12 ljudi (!), kar je z ozirom na nezadovoljivo stanje v večini podjetij veliko premašilo.

Inšpektor za delo je med obiskom pregledal tudi pravilnike o HTV, o delovnih razmerjih in druge. Pravilniki o HTV so zlasti v manjših gospodarskih organizacijah zgolj prepis splošnih navodil in pravil, kako naj HTV dela. Pravilniki o delovnih razmerjih so ponekod pomajkljivi, načrti na osnovi zastarelih postavki. Ponekod bode v oči dokaj crudna razpolovitev delovnega časa. Delavci niso tedenski počitkov, mlađi ljudje pa opravljajo delo tudi čez noč itd.

• In kakšen naj bo zaključek? Z izjemo nekaterih izboljšav se povabilo že stare ugotovitve: še vse premašilo je skrbi za neposrednega proizvajalca. Razveseljivo pa je, da so probleme varnosti na delovnem mestu začeli obravnavati delovni tekmiki sami, da komisije, ki so jih organi samoupravljanja izvolili v ta namen, ponekod prav uspešno dela. Napredek je, čeprav marsikje manj spazen, pa naj gre za stanje v novočasnici občini ali v okraju.

V pletiljskih, konfekcijskih in šiviljskih delavnicah v okraju je zaposlenih zdaj veliko število žena, ki so bile prej brez samostojnih dohodkov

Čateške Toplice dobijo plavalni bazen!

• Med objekti, ki jih bodo gradili v Čateških Toplicah, je predviden tudi nov olimpijski bazen. Plavalni bazen bo dolg 50 m in širok 22 m, torej bo v skladu z vsemi bočnimi pravili. Kot je iz-

javljal direktor zdravilišča, do basena gradili že letos. Sredstva bodo prispevali ObLO v Brežicah, OLO v Novem mestu in sama ustanova. Bazen bo v središču bokalnega predela,

pri čemer velja omeniti bližino Zagreba. Odprt bo od zgodnjih spomiladi do poznega poletja.

Priprave za gradnjo novega športnega bazena torek teko. Načrti so v izdelavi, upajmo pa tudi, da bodo na voljo potrebna sredstva, brez katerih načrtov seveda ne bo mogoče uresničiti.

• Novo zdravilišče in turistični Čatež, kakor tudi vrnarija, ki jo gradi brežiška kmetijska združba, bodo potrebovali veliko tople vode, katere se bo vsako sekundo natekelo 40 litrov. Vrtnina, ki so jo napravili lani, odtoči kmaj 18 do 20 litrov vode na sekundo. Te dni so se na področju termalnih vrelcev

mudili ljubljanski geologi, ki delajo nove vrtine. Računajo, da je rezervoar stalne tople vode (okrog 58°C) v globini 60 do 70 m. Takoj po poskusnem vrtanju bodo začeli graditi sodobno črpalnico za tri objekte.

• Vodovod na Čatežu oskrbuje z vodo le naselje in servisno postajo. Ker bodo gradili tam okrog nove objekte, bo treba speljati nov vodovod severno od toplice ob savskem nasipu. Novo zajetje talne vode bo zadoščalo za potrebe vsega okoliša.

• Prvi pogoj za turistični razvoj kraja so seveda lepe izletniške točke, takoj nato pa gostinstvo. Čatež leži ob priključku na avtomobilsko cesto in ima izredno dobre pogoje za poletno in zimsko sezono. Zal ima manj ležišč. Projektični biro Gradbenik iz Brežic že pripravlja načrte, po katerih bodo preuredili restavracijo Gric ob Krki. V spodnjih prostorih bo sodobna restavracija, zgoraj pa bodo hotelske sobe. Obnovljeni obrat bo velika pridobitev.

-ek

LOTO išče dobitnika v Brežicah

Pred štirinajstimi dnevi je Delo poročalo, da je dobitnik LOTO v Brežicah. Dolgo so vsi ugibali, kdo je zadev. Ker se nihče ni javil, so menili, da gre za potegavščino. Nedvomno pa je šlo tu za nepravilno obveščanje. Dejstvo je, da je prodaja sreček v Brežicah silno slabu organizirana. Srečke se dobijo v trafikah, listke za športno napoved in LOTO pa prodaja zasebnik, ki je v službenem razmerju.

Znan je, da gre določen odstotek iz dobička loterije za gradnjo športnih objektov, zato je prav, da se prodaja sreček v listkov za stave bolje organizira. O tem je razpravljala tudi občinska Zveza za telesno kulturo. Mnenje je, naj bi uredili primeren lokal, v katerem bi v glavnem prodajali srečke. Stevilni igralci na srečo upajo, da bo stvar kmalu rešena, s tem pa bo omogočeno tudi zanesljivo obveščanje.

I. C.

Iz brežiške tovarne pohištva

Nova streška družina v Vel. Dolini

Ze dalj časa so se v Veliki Dolini pripravljali na ustanovitev streške družine. Na ustavnem občnem zboru, ki je bil 18. februarja, so izvolili za predsednika Mihaela Nikolčiča, ki je povedal nekaj o potenčni streški družini. Dejaj je, da streška družina izobražujejo, gojijo tovaristvo in včetaj obrambo moč domovine.

V družini je zdaj 70 strelecov, izvolili pa so tudi upravní odbor, nadzorni odbor in disciplinski sodišče ter se povezali z občinsko in okrajno streško družino. Na prvem sestanku so se streleci že dogovorili, kako bodo zgradili streško, pomoč pa sta jim obljubila tudi občinski in okrajni streški odbor.

J. S.

Strokovna predava-nja za kmetije

V soboto, 3. marca, je bil v prostorih Kmetijske šole na Grmu enodnevni seminar za kmetijske strokovnjake, ki ga je priredilo Društvo inženirjev in tehnikov kmetijske stroke. V predavanjih o novih zaščitnih in kemičnih sredstvih za zatihanje plevela in zaščitni službi v poljedelstvu, o pridelovanju pšenice in izboru najprimernejših sort za Dolensko, o pridelovanju krompirja in krmnih rastlin so strokovnjaki iz Instituta za kmetijstvo LRS - Zavoda za poljedelstvo posredovali našim strokovnjakom vrsto novosti. DIT kmetijske stroke tudi sicer pridno prireja strokovna predavanja, na katerih se kmetijski inženirji in tehnički seznanjajo z najnovejšimi znanstvenimi izsledki, ki jih nato s pridom uporabljajo v proizvodnji.

Topliški drobiž
Stranske ulice v Dolenskih Toplicah so nerazsvetljene, klub temu, da je tam nova napeljava. Zarnice ne gorijo ali pa prehitro pregorejo. Gotovo ne smemo dovoliti, da bi bil zdraviliški kraj poneti nerazsvetljeni.

Pri pregledu otrok v topliških šolskih odborih so ugotovili, da ima zaradi nepravilno narejenih klopi ved učencev ukrivljene hrbitenice. Na drugi strani so ugotovili, da učenci zelo slabo vidi na tablo. Sola je tako, kot je bila pred desetletji, tako je gradnja novega šolskega poslopja nujno potrebra. Upajmo, da bomo v sedanjem petletku le na vrsti!

Krajni tečaj za dekleta in žene topliške okolice je koncan. V malih dvoranih prosvetne doma v Dol. Toplicah je bila razstava izdelkov tečajnic. Tečajnice bodo skupaj z ostalimi ženami pomagale pripraviti prireditve v počasnitvah 8. marca.

D. G.

Smučarsko prvenstvo osnovne šole "Katja Rupena"

Zaradi ugodnih snežnih razmer je Šolsko športno društvo Katje Rupena na novomeški osnovni šoli priredilo 3. marca smučarsko prvenstvo. Zbralo se je okoli 300 učencev, ki so tekmovali v tekmah, skokih in sankej.

Slavko Spilhal

Ob vsaki spremembi na-slova nam sporočite svoj star in novi naslov!

BREŽIŠKE VESTI

Novi prispevki za bolnišnici v Brežicah in Novem mestu

Občina Brežice: Premogok in glinopok Globoko, Kino Brežice, Zdravstveni dom Brežice.

Občina Črnomelj: Rudnik rjavega premoga Kanižarica, Belokranjska železolivarna in strojna tovarna "BELT", Prehrambena industrija "BELSAD". Gostinsko podjetje Črnomelj-Mesarija Črnomelj, Komunalna uprava Črnomelj, Občinski ljudski odbor Črnomelj, Zdravstveni dom Črnomelj, Lekarna Črnomelj, Komunalna banka Črnomelj.

Občina Metlika: Pečarija Gradač, Belokranjski muzej Metlika.

Občina Novo mesto: -ISKRA-, obrat "UPORI" v Sentjerneju; "ISKRA", montažni oddelek Zužemberk; Krojaško podjetje Novo mesto. Zavod za zdravstveno varstvo okraja Novo mesto.

Občina Sevnica: Kopitarna Sevnica, Zdravstveni dom Sevnica.

Občina Trebnje: Mizarska delavnica Trebnje.

Občina Videm - Krško: Splošno mizarstvo Videm-Krško.

Ali bo Čatež imel trgovino?

Na zboru volivcev, ki je bil 25. februarja na Čatežu, so se pogovarjali o usodi trgovskega lokal. Lastnik gostilne, v kateri je ta trgovski lokal, je namreč želel, naj bi prodajalno izpraznil, ker potrebuje prostor za razširitev gostinskega obrata. Zadeva se je še zaostrela, ko je tudi lastnik prostorov, v katerih je imel ta trgovski lokal, skladske, odpovedal. Vse to je bilo vzrok nepravilnemu volivcem, posebno gospodinji, ki so žavile, da lokal mora ostati. Predstavnik trgovskega podjetja "Krka" v Brežicah je potem opozoril ljudi na to, da brežiška trgovina, v kateri Čatežan: tudi kupujejo, posluje z izgubo. Hkrati je poudaril, naj Čatežan sami kaj prispevajo za ureditev domačega trgovskega lokalja. Komisija, ki bo poiskala nove prostore za trgovski lokal na Čatežu, je že osnovana.

Hkrati s tem pa ljudje vedno bolj razpravljajo o estetski podobi naselja. Čatež postaja vedno bolj privlačen, dotok domaćih in tujih gostov se veča. Nujno potrebno pa je, da se uređijo komunalne naprave, saj se celo gnojnica

in druge odpadne vode stekajo na cesti, kar ni prav nič higieniko. Tudi smetišče ni v okras, zato ga bo treba premestiti od glavnih cest.

Tml.

Prvo pot, potem pa red!

Vsakdanja debata v Brežicah. Vsi peši in kolesarji hodijo po asfaltirani cesti, motornih vozil pa vsak dan več: še sreča, da ni več nesreč. Tudi nedavna prometna nezgoda, ki je zahtevala življene 11-letnega šolarja, je ponovno sprožila vprašanje pač poti Agroservis - mesto in hodnikov ob cesti, da ne govorimo o dijakih, ki hodijo trumoma, tudi po štirje vrtic s postaje v mesto in so lahko vsak čas povzročitelji ali pa žrtve nesreč! Problem je zares resen, toda storili nismo ničesar, da bi odpravili potencialne nesrečnosti.

Gornja pač pot je bila včasih zelo prometna; da

vedno bolj razpravljajo o

nes je neprehodna. Ne ve-mo, zakaj je geometrije izmeril traso za razširitev poti skozi polje. Odgovorni organi pri ObLO Brežice morajo poiskati potrebna sredstva za ureditev te vežne poti. Predvsem pa je treba prepovedati vsako vožnjo z vprežnimi in motorimi vozili in goseničarji, ki pridno sproizvajajo blato za uboge peše. Sma-tramo, da bi vsak rajš uporabil urejeno pač pot skozi polje, kot da bi se akrobatsko umikal drvečim vozilom na glavni cesti. Torej na delo, da bomo tudi peši ljudje in disciplinirani državljanji!

-ek

NEKAJ MISLI O ŠOLSTVU

(Nadaljevanje in konec)

Med najbolj pereč probleme v naši občini spada še vedno problem šolskega prostora in stanovanja za učiteljstvo. V doglednem času bomo morali pridobiti učilnice v Dobovi, v Cerkljah, na Bizejškem in v Veliki Dolini. V večini šol nimamo ustreznih prostorov za delavnice, šolske kuhinje in za kabinete, da o prostorih za telesno vzgojo sploh ne govorimo. Preporebna bi bila gradnja telovadnice v Brežicah, ker dosedanja telovadni prostori že zdavnaj ne za-

Piše ALOJZ PIHLER

došča, saj ga uporabljava dve osnovni šoli z nad 1100 učencami, gimnazija z 280 dijaki in trgovska šola, poleg tega še Partizan in člani JLA.

Klub velikim materialnim težavam, ki smo jih imeli vse pretekla leto, ugotavljamo ugodne rezultate, vidne v ureditvi naših šolskih poslopij, pri čemer moramo poudariti odločilno sodelovanje našega prebivalstva, ki je s prostovoljnim delom, s prispevkami v materialu in prevozih in z uvedbo samoprispevkov pripomoglo k ureditvi nekaterih centralnih šol.

Mocna aktivnost šolskih vodstev in organov družbenega upravljanja ter ostalih organizacij se kaže danes v najlepši urejenih prostorih za šolske kuhinje v Pišecah, ki služi hkrati šolskim in izvenšolskim namenom, ali v Dobovi, kjer so gospodarske organizacije in podjetja zbrala sredstva za nabavo novega inventarja.

Volivci šolskega okoliša Dobova so izglasovali krajenvi samoprispevki, ki je namenjen za dograditev vodovoda tamkajšnje šole. Uspešno delo šolskih odborov v Globokem in v Artičah se zlasti kaže v lepo urejenih šolah. Vse te akcije potekajo samostojno in brez večjih podpor ljudskega odbora ter po načelih največje štednje sredstev, ki so namenjena za materialno oskrbo šol.

Najnujnejša adaptacijska dela smo opravili v obeh brežiških osnovnih šolah, ki sta pri tem vložili preko delovnih akcij šolskih otrok in delno s prispevki gospodarskih organizacij posameznih delež. Res je, da so nekatere šole zaredile tudi v dolgove, ki jih le s težavo poravnava in jih zato tudi to dejstvo sili k iskanju novih virov dohodka.

Gospodarjenje upravnega odbora skladu za šolstvo je v preteklem letu bilo nadvse smotorno in smo vso pozornost posvetili osnovni dejavnosti, ki je zaradi pomanjkanja materialnih sredstev v prejšnjih letih bila ovirana. Lani smo žrtvovali celo tisti del dohodkov skladu, ki so namenjeni za investicije, osnovni dejavnosti, tako da investicijskega fonda sklad ni mogel ustanoviti. V letosnjem letu tega ne bomo smeli več storiti in je zato toliko bolj kočljivo vprašanje, kako za osnovno dejavnost v letosnjem letnem planu skladu nadomestiti izpad sredstev, ki smo jih namenili prav za investicije in katera smo preteklo leto imeli vključena v sredstva za osnovno dejavnost! Klub nekaterim dosegrenim uspehom nas čakajo še mnogi problemi, ki jih

bomo morali reševati s skupnimi naporji in prizadevanji, da bomo lahko dosegli tisto stopnjo v našem šolstvu, kot jo zahteva družbeni razvoj.

Najodločilnejši faktor za pozitivno usmerjanje našega prebivalstva k razumevanju potreb šole in k vrednotenju šolske ustanove kot enega najvažnejših činiteljev pri vsestranskem razvoju in napredku pa mora biti pravilen odnos pravstvenega delavca do šolske mladine in preko njega do staršev. Dobri prosvetni delavci, v službi vrednotenja in politično zavedeni šolski in izvenšolski usmerjevalci vsega družbeno razvojnega procesa na našem podeželju bodo hkrati predstavljali avtoriteto, kakršno si želimo. Ze danes imamo v naši občini primere, ko se pozitivni odnosi in močan vpliv organov družbenega upravljanja v šolstvu javljajo v pripravljenosti popolnega sodelovanja s šolskimi vodstvi v tem, da volivci brez oklevanja izglasujejo krajenvi samoprispevki v korist šole. Tako so prvi storili volivci v Dobovi, sledili pa so jim volivci na Bizejškem, kjer bodo s samoprispevkami napeljali v šolo vodovod in uredili higienične sanitarije. Tem zgledom bodo sledili še v Artičah, Pišecah, v Cerkljah in drugod, kjer se družbeni organi za šolstvo zavedajo svojih nalog.

Pri vsem tem pa ne smemo pozabiti na pravilno nagrajevanje prosvetnih delavcev, ki imajo v primerjavi z mnogimi drugimi službami še vedno neustrezne prejemke. Razumevanje za napredek in razvoj šolstva naj se ne kaže samo v razpravljanju in v posvetih, marveč tudi v dejanski materialni podpori, brez katere si normalnega razvoja tudi v šolstvu ne moremo zamisliti. Borba za zvišanje prejemkov prosvetnih uslužbencev je utemeljena in zahteva - če že ne takojsne popolne rešitve - rešitev, ki bo zadovoljiva.

Zaposljene žene so preobremenjene

V občini Crnomelj zaposlenost žena močno raste. Lani se je na novo zaposlilo nad 200 žena, prijavljenih pa je še okoli 160, ki isčejo zaposlitev. Sprito stalnega razširjanja števila zaposlenih žena je nujno potrebno tudi v naši občini storiti mnogokaj za razbremenitev žena pri gospodinjskem delu in pri vzgoji otrok.

5. februarja je bila v Crnomelju konferenca žena za družbeno aktivnost, ki je obravnavala predvsem preobremenjenost zaposlenih žena.

Na konferenci je bila podprtja vloga stanovanjske skupnosti, ki bo s servisi močno razbremeni delo žena. V ta namen so že pričeli preurejati prostore, v katerih bodo čistilnica, pralnica, likalnica in kralpinica. Če vreme ne bo nagajalo, bodo dela kmalu končana, tako da bodo servisi pričeli delati 1. maja. Stanovanjska skupnost bo ustanavljala še druge servise, vendar so za to potrebna večja denarna sredstva. Konferenca je sklenila, naj se na zborih volivcev predlaga poseben krajevni samoprispevek v višini enega odstotka – za potrebe stanovanjske skupnosti. Ta sklep je bil na zboru volivcev sprejet in potrjen na občinski seji.

Pri ustanavljanju servisov pa se je pojavilo vprašanje, če se bodo njihovih uslug mogle posluževati žene, ki so zaposlene v industriji. Te

V nedeljo bo proslava na Vinici

Zene iz Vinice so imele 2. marca sestanek, na katerem so se pogovorile o pripravah na proslavo 8. marca. Proslava bo 11. marca v kino dvorani na Vinici, po programu pa se bodo žene in može na družabnem večeru v gostilni Skolnik prijetno zabavali. Pri organizaciji proslave so pomagali tudi člani krajevnega odbora SZDL.

Krajevna organizacija SZDL na Vinici je na zadnjem seji izvolila sekcijsko za politična vprašanja. Sekcija bo organizirala politična predavanja, s katerimi bo seznanjala volivce z dogodki doma in v svetu. Prvo predavanje je bilo 3. marca v kino dvorani na Vinici. Kljub slabemu vremenu se ga je udeležilo lepo število poslušalcev.

so večinoma nekvalificirane in malo zaslužajo. Nekatere tovarne, med prvimi je bila »Belokranjska«, so v okviru ljudske univerze organizirale tečaje za dosego kvalifikacije. Za mnoge delavke niso razumele, da bodo po opravljenem tečaju imele možnost večjega zasluga, večina meni, da jih je vodstvo prisililo v tečaju in se ne zaveda koristi.

Na konferenci so precej razpravljali tudi o varstvu otrok in spredeli sklep, da je treba urediti otroška igrišča pri novo zgrajenih stanovanjskih blokih. Otroci se igrajo po cestah, zato se je zgodila že prenekatera nesreča.

Crnomaljske šole obiskuje veliko otrok, ki prihajajo

TEDEN TISKA PRIPRAVLJAMO

Za »TEDEN TISKA«, ki bo v crnomaljskih občinih od 24. do 31. marca, je posebna komisija pri občinskem odboru SZDL izdelala podrobni program. V tem tednu bo odprt na novo urejena občinska knjižnica, pripravljene pa bodo tudi razstave raznovrstnega tiska. V Crnomelju, Semiču, Dragatušu, na Vinici, v Starem trgu in Adlešičih bo organiziran ustni časopis. Na literarnem večeru se bodo predstavili slovenski književniki. Izvedena bo tudi akcija za zbiranje knjig za centralno in potujočo knjižnico.

Obisk študentov

Pretekli teden so dijake crnomaljske gimnazije obiskali predstavniki Mednarodnega študentskega kluba v Dolenjskem klubu študentov iz Ljubljane.

Predstavnik Dolenjskega kluba študentov je dijake najprej seznanil z glavnimi sklepi VII. kongresa LMS in z novimi reformami na univerzi. Nato sta predstavnika Mednarodnega študentskega kluba govorila o svojih domovinah Jordaniji in Gani. Po predavanju se je med njima in crnomaljskimi dijaki razvila živahen razgovor.

Tone Tome

Na Hrvatskem imajo že nad 300 zabavni, otroških vrtcev in drugih otroških objektov in bodo v tem namenite delfli še več sredstev.

tudi iz 10 km oddaljenih vasi. Na šoli sicer deluje mlečna kuhinja, vendar to ni dovolj za otroke, ki so ves dan zdoma. Potrebno bi bilo, da bi se iz mlečne razvila šolska kuhinja, ki bi nudila hrano

oddaljenim otrokom in tudi otrokom zaposlenih staršev. V prostorih, ki bi bili za kuhiško primerni, pa stanujejo ljudje. Občinski ljudski odbor bi moral tej stranki nakazati stanovanje drugje, sicer s šolsko kuhinjo ne bo niti.

Izvoljeno je bilo 25-člansko predsedstvo, ki je izbralo 7-članski sekretariat. Novo izvoljeni organ je že začel s pripravami na prihodnjo konferenco za družbeno aktivnost žena, kjer bodo zastopniki podjetij, žene ter zastopniki družbenih organizacij in komune razpravljali o vprašanjih kmečke žene.

Občinski ljudski odbor ter vse politične in družbeno organizacije se zelo trudijo, da bi izboljšale živiljenjske pogoje zaposlenim ženam, zato lahko upamo, da se tudi ženam v naši občini obeta lepša prihodnost. Seveda pa bodo morale tudi same prispeti k čimprejšnji rešitvi tega vprašanja.

Vladka Vanović

Kategorizacija osnovnih šol

Posebna petčlanska komisija bo pregledala in ocenila vseh 21 osnovnih šol na območju občine Crnomelj. Na osnovi podatkov ter mnenj vodstev in svetov šol bo komisija izdelala podrobno analizo, ki bo podlaga za kategorizacijo šol. Tako bo upravni odbor občinskega sklada za šolstvo določil za vsako šolo posebej potrebna finančna sredstva za osebne dohodke, poslovne stroške in sklade. Ob sklepanju dogovora o višini dodeljenih sredstev bodo še posebej upoštevali delokrog posamezne šole.

Težko je za prostore, vendar...

— »Prosimo, spomnite se na nas in nam dodelite primeren delovni prostor!« moledojejo odborniki Rdečega križa.

— »Ali lahko v doglednem času računamo z dodelitvijo primernih prostorov, kjer bi lahko uredili občinsko knjižnico?« vprašujejo člani knjižničarskega sveta.

— »Mi, mladina, zahtevamo, da se čimprej reši vprašanje klubskega prostora, kjer bomo lahko postavili shranjeni in že močno zaprašeni televizor!«

— »Zaslužili bi povoljnje prostore glede na tiste, iz katerih ste nas izrinili!« ugotavljači člani občinskega sindikalnega sveta.

— »Vljudno prosimo, da nam dodelite primeren prostor!« se glasi vloga občinskega Društva inženirjev in tehnikov.

— »Apeliramo, da nam dodelite druge primerne prostore, sicer je nemogo-

če razviti delo naše ustanove!« tariajo tisti, ki se stiskajo v pretesnih pisarnah.

— »Potrebujemo primeren prostor, kjer bomo lahko vodili naše društvo in imeli redno tečaje za šoferje, motoriste in motocikliste!« se oglašajo odgovorni v Avto-moto društvu.

Uboga ušesa vseh tistih na občini in SZDL, ki morajo iz dneva v dan poslušati te zahteve in moledovanja. Tudi številnim razpravam na zborih volivcev in različnih konferencah je tema vprašanje »primerne prostorov za različne organizacije, ustanove in društva.

Kritiki gledajo često enostransko na opisani problem ter se premalo poglabljajo v dejansko stanje, v objektivne razmere, v katerih se nahaja naš razpoložljivi fond stanovanjskih in poslovnih objektov. Prav pri reševanju teh perečih vprašanj bi se morali sami bolj poglobiti ter s smiselnimi predlogi pomagali reševali težkoče.

— »Že dovolj! Hvala za pojasnilo!«

— »Torej, sedaj razumete?«

NOVICE ČRНОМАЛJSKE KOMUNE

Ali naj šola na Planini še ostane?

Posebna komisija upravnega sklada za šolstvo pri Obči Crnomelj ima naložno proučiti, ali naj še obstaja nepopolna osnovna šola na Planini pod Mirno goro. Vanjo hodi namreč le devet otrok in od teh samo ena učenka v prvi razred. Povsem razumljivo je, da so stroški za vzdrževanje šole zelo visoki, saj znašajo nad 120.000 dinarjev za enega učenca.

Ker hodi v to šolo skoraj izključno le otroci gozdnih delavcev, zaposlenih pri Kmetijsko-gozdnem pose-

jal nekaj učencev. Slednje bi bilo smotrje tudi za otroke zaradi kvalitete posuka, zlasti, ker bi crnomaljski internat še lahko spregledal.

lahko porušila, čeprav vemo, da močno kvare zunanjih videv prosvetnega doma in poštnega poslopnja. Toda — od septembra 1961 pa do danes sta prazna dva priljubljeni prostora in vprašanje je, koliko časa bosta se prazna! *

Omenjena pripomba je na mestu! Tista dva prostora dejansko nista najboljša, vendar bi bila primerna za začasno uporabo. Sicer pa včasih tudi slabši prostor zadošča za uspešno delo — odvisno je namreč, kakšni odnosi vladajo v njem!

Redna ekonomska srednja šola v Črnomlju?

Sedanja ekonomska srednja šola za odrasle v Črnomlju, ki je podružnica tovrstne novomeške šole, se je že močno uveljavila. Šola je namenjena tistim, ki so zaposleni, in traja tri leta. Letos poseča drugi semester 27, tretjega pa 26 slišateljev. Zaradi zelo velikega zanimanja za to šolo, kar je seveda posledica občutnega pomanjkanja

srednjih in višjih strokovnih kadrov v Beli krajini, bo jeseni ponoven vpis v prvi semester. Razen tega vodstvo šole proučuje na predlog gospodarskih organizacij in ustanov ter staršev možnosti, da bi z novim šolskim letom odpri redno ekonomsko srednjo šolo v Črnomlju. Tej misli govoriti v prid tudi crnomaljski internat, katerega zmogljivost zdaj ni izkoriscena.

SPREJET JE PETLETNI PERSPEKTIVNI PLAN OBCINE

Skoraj trikratno povečanje vrednosti bruto proizvodnje

(Nadaljevanje in konec)

**ZA RAZMAH
GRADBENIŠTVA,
TRGOVINE, GOSTINSTVA
IN TURIZMA**

Posebne naloge zastavljajo perspektivni plan gradbeništva. Nizka stopnja mehanizacije, slaba organizacija gradbišč, predvsem pa počasno izvajanje zaključnih del, vplivajo, da je njenih investicijskih naložb razmeroma majhen, da dela trajajo dalje časa in se vložena sredstva le polagoma aktivirajo. Če hočemo dosegči hitrejšo graditev objektov, je potrebno izboljšati mehanizacijo, uvesti v gradnje montažne elemente, pravočasno priskrbeti popolno gradbeno dokumentacijo. Za gradbeno

podjetje BEGRAD pa velja še posebej, da mora organizacijsko utrditi svoje podjetje s formiranjem ekonomskih enot ter organizirati obrate za obrtniška dela.

Obseg trgovskih storitev se bo povečal za 181 odst., in to pri istočasnom izboljšanju kvalitete trgovinskih storitev. V trgovini na drobno — v prehrambeni stroki — bo prešla od nekdajnega načina prodaje na samoposrežbo, s čimer se bo trgovska zmogljivost povečala.

V temi povezavi s porastom ostalih panog sta tudi gradnje in turizem, kjer naj bi se povečal promet za 74 odst. Bistveno bo vplivala na razvoj omenjenih dveh vej gospodarstva re-

konstrukcija ceste Novo mesto-Crnomelj-Vinica, ki naj bi bila izvedena v tem petletnem obdobju. Dokončana bo izgradnja camping prostora na Vinici. V Semiču bo potrebno zgraditi nov gostinski obrat z dvema gostinskim lokaloma in okoli 10 ležišč. Na znani planinski postojanki Mirni gori se bo povečala doseganja zmogljivosti z dodatnimi 100 sedeži in 30 ležišči.

Posebna pozornost bo posvečena ustanovitvi in razvoju obrata družbenih prehran v Črnomlju.

**V OBRTI: SKORAJ
TRIKRATNO POVEČANJE**

Na področju obrti je pričakovati, da bodo porasle obrtne storitve za 297 odst.

ter bo tako dosegzen bruto dohodek 1 milijard 20 milijonov dinarjev. Pripraviti bo potrebno obrnje centre v Črnomlju, Semiču in na Vinici ter jih primerno opremiti s stroji, da bodo lahko hitro in kvalitetno opravljali dela in storitve za prebivalstvo. Obrtni centri naj bi zdrževali storitvene dejavnosti različnih strok; pri tem bi morala seveda sodelovati tudi trgovska podjetja, ki prodajajo tehnične predmete za vzdrževanje in popravilo. Vsled stalnega povečevanja števila motornih vozil vseh vrst bodo v Črnomlju ustanovili avtomatično delavnico.

Hilire se bo razvijala dejavnost domače obrti, predvsem tkanje domačega platna in vezenin na področju Adlešičev in Vinice. Z razvojem domače obrti bo mogoče zaposlitvi večje število žena.

**SEST IN POL MILIJARD
INVESTICIJ**

Pospesočni razvoj gospodarstva in splošnih družbenih dejavnosti v občini za-

htevajo tudi večja investicijska vlaganja v osnovna in obratna sredstva. Petletni plan predvideva 6.551 milijonov dinarjev skupnih investicij. Od omenjene vrednosti bodo znašala lastna sredstva gospodarskih organizacij 1.590 milijonov, sredstva ljudskega odbora 1.075 milijonov dinarjev, ostali znesek pa je predviden iz posojil.

Sredstva z gospodarske investicije bodo uporabljeni v naslednje namene:

— v industriji za dokončanje prve etape rekonstrukcije premogovnika v Kanližarici in Zelezolivarne in strojne tovarne BELT, za razširitev in nabavo strojne opreme za livanje Lič in obrat ISKRE v Semiču, za dopolnitve in zamenjavo starega strojnega parka v ostalih industrijskih podjetjih ter za druga dela na modernizaciji tehničkih postopkov;

— v kmetijstvu za gradnjo kmetijskih objektov in vodovoda, izsušitev 160 ha travnikov in nabavo voznega parka;

OB VELIKEM ZGODOVINSKEM DNEVU

Letošnji osmi marec praznujemo v naši domovini v znamenju velikih zmag in uspehov na področju gospodarstva in poglabljanja socialistične demokracije. Pri tem se spominjamo zmagovalce re. Lucije, po kateri so bili ustvarjeni vsi pogoji za popolno enakovpravnost vseh državljanov naše domovine in tako tudi žena. Tudi te so v najusodenjem obdobju borbe na življenje in smrt, borbe za narodno in socialno osvoboditev prispevale svoj veliki del.

V občini Metlika lahko rečemo, da je sodelovalo z NOV 98 odst. vseh žena. Že v letu 1941 so bile povezane v manjše skupine, ki so sodelovale pri pomoči Prvi belokranjski četi. Posebno se je razmahnilo delo v zimni 1941-42 ob pripravah za množičen odhod prostovoljcev v partizane. V zgodnjem spomladju 1942 je bilo po vseh naših vseh in v mestu zelo razgibano. Pri zbiranju hrane, obleke, opreme, oružja, streliva, sanitetnega materiala itd., povsed so z vso požrtvovalnostjo sodelovale naše žene. Zlasti je bila izdatna njihova pomoč ranjenim borcem in za oskrbo borcev ob času hudoj borb.

Bilo je v novembrau 1942 ob veliki akciji slovenskih in hrvaških partizanov za likvidacijo belogardistične postojanke na Suhorju. Dan in noč so tedaj živele vasi na tem sektorju z boreci. Žene, mladina, plonirji in boreci - vse se je strnilo v enotno akcijo. Žene so kuhalo, prale, delale kot obveščevalke in kurirke ter hodile na stražo. Globoko v spominu je ostal ta datum v srcu borcev in vseh vođilnih ljudi, ki so sodelovali v tej akciji. Za sovražnika tako važna postojanka je

bila likvidirana, partizani so dobili večjo količino orožja, streliva in drugega materiala. V akciji je bila uničena šola na Suhorju. (Obnavljali so jo nekaj let po vojni, vendar pa je za sedanje število šoloobveznih otrok premajhna. Zato so množične organizacije na tem terenu sklenile, da se dogradijo potrebine učilnice, dvorana za priedelite in klubske prostore. Tako bo dograjen najlepši spomenik ob praznovanju 20. obletnice velike zmage na Suhorju.)

Druga večja akcija, kjer so sodelovale žene iz cele Belce krajine, so bile borbe

za Metliko od 12. do 16. julija 1944. Podnevi so zele po njivah, ponoči pa pekli kruh, kuhalo hrano ter jo nosile na položaje. Tudi ta zmaga je bila rezultat skupnih prizadevanj. Največjo zmago so tukaj dosegli žene skupaj z mladino, kjer so rešile žetev pred sovražnikom. Med vojno vihro, strelenjem in požarom je bila rešena žetev in s tem hrana za borce in ostalo prebivalstvo. Poleg vsega tega se je v akciji manifestala bratska povezanost slovenskih in hrvaških partizanov.

Jesen 1944 so žene in mladina prevzele vsa vo-

Iz Križevske vasi

Tudi ta je sestavni del naše komune. Samo dobra dva kilometra je oddaljena, vendar je ostala pozabljena. Nihče se ni dovolj brigal za krajevne razmere, nihče ni vaščanov poskusil vključiti v tok našega razvoja. Dolgo časa niso niti vedeli, na koga se naj s prošnjami ali predlogi obrnejo, kam pravzaprav spadajo.

Ali jih lahko še naprej tako pustimo?

Krajenvi odbor SZDL je decembra 1961 posvetil vso skrb vprašanju Križevske vasi. Na to ga je privredno dejstvo, da ni skoraj več nobenega člena SZDL, ki bi plačeval članarino. (Mnogo je bila temu kriva nepazljivost prejšnjega krajevnega odbora SZDL.) Posebna komisija je bila zadolžena, da stopi v stik s Križevčani. Uspeh ni izostal. Na sestanku, kamor so prišli skoraj vsi vaščani, so iznesli marsikateri problem, ki jih je tiščal. V razgovorih o raznih stvareh, od setve in umetnih

gnojil do kopališča in trgovine, so se izkristalizirali pametni zaključki. In še nekaj: v SZDL se je vključilo 33 članov in vpisali so kompletno gasilsko društvo. Kazaj tega ni bilo prej? Odkrito so povedali, da od tega niso imeli nič, sajno članarino so plačevali.

Povedali so tudi, da jih tare posebno izgradnja poti, kajti dostop do vasi je v resnici nemogoč. Zato so izvolili komisijo, ki jo sestavljajo Anton Vukšinič st., Anton Vraničar in Jože Pavlovič. Ta bo ob podpori krajevnega odbora SZDL in ObLO Metlika, ki bo dal 100 kub. metrov kamna, s pomočjo vaščancov očistila sedanjo cesto blata, izkopala kanale in posipala z gramozom. Vsi so uvideli, tudi tisti, ki so na to gledali nekoliko nezaupljivo, da je to potrebno in izvedljivo le z njihovo dobro voljo in vztrajnostjo. Zakaj bi tudi v Križevski vasi ne imeli nepečevanja?

Krasinčani so delavni

Znano je, da so prebivalci Krasinca, večje vasi ob Kolpi, zelo pridni in marljivi. Prva leta po vojni so čutili potrebo po gasilskem domu. Gradili so ga sami kar pet let: od 1953 do 1958. Danes je vreden okoli 5 milijonov dinarjev, a prejeli so le 32.000 din pomoči. Ceprav so imeli gasilski dom, niso imeli gasilskega voza. Lansko jesen so pred občinskim praznikom kupili tudi gasilski voz. 250.000 din so zanj sami prispevali, a 50 tisoč din so dobili iz občinskega sklada.

Letos imajo v načrtu, da bi nadaljevali z ureditvijo dvorane in doma. Obenem bi želeli vzidati spominsko ploščo padlim. Iz njihove vasi jih je padio devetnajst. Vendar bi to stalno precej denarja in sami ne bodo zmagli, zato si želijo, da bi jih pri tem podprli drugi.

Sporazumno s kmetijsko zadrugo iz Črnomlja bodo uredili vodovod. Sicer imajo vodo, vendar bodo uredili štiri vaška korita, da jim ne bo potrebno napajati živine v kilometri oddaljeni Kolpi. Obenem bodo vodo iz Kolpe uporabljali za kuhanje in pranje. Ko bo vodovod napeljan, bo za Krasinčane pomembna pridobitev.

Lani je bil narejen most preko Kolpe, vendar je premet nemogoč, ker ni ceste do njega. Potreben bi bilo napraviti 1,5 km nove ceste, da bi bila zveza s Hrvaško.

Težave imajo tudi s potmi, ker so v zelo slabem stanju. Ceprav so pripravljeni poti nasuti z gramozom, tega ne morejo storiti, ker nimajo nobenega kamnoloma. Naj-

bližji je na 3 km oddaljenem Kučerju. Toda cestna uprava ne dovoli, da bi vozili od tam gramoz in kamnenje.

Prebivalci Krasinca imajo dovolj problemov. Letajajo se jih z veliko voljo. Zato lahko pričakujemo, da bodo marsikaj naredili. Tako nam je zagotovil tudi Anton Pezdirc, predsednik gasilskega društva.

Li.

Na zadnji seji ideoške komisije pri občinskem odboru SZDL v Metliki so razpravljali o delovnem programu na različnih področjih družbeno-ekonomskih dejavnosti v komuni. Izdelan je bil podrobni načrt za predavanja in seminarje.

Za kmetijsko področje je predviden seminar za upravni odbor kmetijske zadruge

● V petek je bil končan dvodnevni seminar za sekretariate osnovnih organizacij ZKS. Na seminarju so obravnavali družbeno vlogo Zveze komunistov, ideološko vzgojo članov, delo sekretariatov ter probleme religije. Predavalci so domači predavatelji. Seminar je uspel in lahko pričakujemo, da se bo dejavnost osnovnih organizacij še zboljšala.

V tem času bodo na področju občine predavanja o kmetičkem zavarovanju, posledičnih zaradi zaostatosti naših vasi in o domadem zdravljenju bolnikov. V že

dilna mesta v odborih OF in ljudski oblasti, počem ko je bila izvedena splošna mobilizacija. Posamezni KNOO so bili sestavljeni samo iz žena in mladine. Med njimi so se posebno odlikovale žene s Suhorja, ki so vedile tudi kmetijsko zadrugo in prvi šolski odbor. Dobro so vodile KNOO tudi žene in mladinke v Zemlju in Boldražu. Tudi okrajni odbor OF v Metliki in okrajni komite KPJ so vodile žene in mladinke, tako, da kljub splošni mobilizaciji delo na terenu ni začelo. Skrb za partizanske bolnice, vojsko, beguncem, utrjevanje oblasti in priprave za veliki dan osvoboditve, vse te naloge so žene z mladino častno izvršile.

In danes gre skupno z ostalim razvojem tudi razvoj naših žena. Kot proizvajalke in upravljavke imajo odločilno besedo v našem družbenem življenju.

REGINA FIR

METLIŠKI TEDNIK

PRAVNA POSVETOVALNICA?

V Metliki so ponovno začeli govoriti o pravni posvetovalnici. O tem je bilo že govora na občinskem odboru SZDL, vendar je vse nekako odšlo v pozabo. Naši ljudje pa sprašujejo po različnih stvareh, ki se nanašajo na pravne postopke in predpise. Večkrat se tudi ne vedo kam obrniti za pojasnilo.

Stopili smo do tov. Mašiča, referenta za delovna razmerja, da ga po vprašamo glede česa ljudje največ iščejo pojasnilo. Povedal je, da so to predvsem pravne, pritožbe, socialno zavarovanje, delov-

no razmerje, dopusti vajenjska doba in vrsta drugih zadev. Tov. Mašičič smatra, da bi bila pravna posvetovalnica nujno potrebna, saj bi prihranila mnogo nepotrebnih korakov in povpraševanja.

Vendar je težava glede vzdrževanja posvetovalnice. Za usluge, ki bi jih pravniki nudili in za sklepanje pogodb bi bilo treba najti primereno obliko dohodka, ki bi kril stroške.

Občinski ljudski odbor je zasedal ureditve pravne posvetovalnice stopil v stik z okrajnim sodiščem v Črnomlju.

Novi občinski odloki

Občinski zbor in zbor proizvajalcev ObLO Metlika sta na seji 2. marca razpravljala o izvajjanju zdravstvene službe, reorganizaciji šolske mreže in o nujnih ukrepih za kritje najvažnejših potreb. V zvezi s tem so sprejeli naslednje:

- Spremeni se odlok o dopolnilnem proračunskem prispevku; le-ta se od sedanjih 6 odstotkov poveča na 15 odstotkov. Sredstva 9-odstotnega povečanja se odvajajo izključno v sklad za šolstvo.

- Predpiše se 6-odstotna stopnja občinskega prometnega davka od prometa na drobno; sredstva se stečajo v proračun občine.

- Zviša se prometni davek, in sicer za naravno vino od 10 do 20 odstotkov, za ostale alkoholne pičice pa od 15 do 20 odstotkov. Sredstva so namenjena proračunu ljudskega odbora.

- Na osnovi sklepov zobra vovivec v Metliki se uvede poseben krajevni samopriskopek, ki je namenjen za gradnjo gasilskega doma s prosvetno dvorano v Draščicah.

- Uvede se 2-odstotno

povišanje neobvezne občinske dokladne na dohodke od

kmetijstva, na dohodke od samostojnih poklicev in

premoženja za leto 1962.

- Poleg tega so bili sprejeti: odlok o ustanovitvi

zdravstveno-investicijskega sklada, odlok o ustanovitvi centralne občinske knjižnice in o ustanovitvi sklada za obnovo vinogradov.

D.

Družabni večer Partizana

Preteklo soboto je TVD Partizan v Metliki organiziral družabni večer. Udeležba je bila dobra. Manjkanje ni dobre razpoloženja in humorja. Večer je potekal v prijetnem vzdusu. Žal se je predvidevno udeležilo malo mladine. Za cicibane, pionirje in pionirke je društvo predalo čajanko. Navzočih je bilo 80. Dve uri in pol so ob čaju, slaščicah in glasbi ratali v telovadnici.

Li.

Namizni tenis v Gradcu

25. februarja je bilo v Gradcu srečanje v namiznem tenisu med ekipo TVD Partizan iz Metlike in TVD Partizan iz Gradača. Zmagali so Metličani s 5:1.

Rezultati: Toni Gašperič : Sikabar 0:2, Darko Hrnjak : Jaka 2:1, Stane Gašperič : Pezdirec 2:0, Ivan Gašperič : Klobočar 2:0, Prevalček : Pavlinič 2:1, Prevalček : Sikabar 2:1.

Najlepše srečanje je bilo med Prevalčkom in Sikabarem. Malaščevski gledalci so prisli na svoj račun. Ob tej prilici so Metličani vrnili občine Gradača. Bili so lepo sprejeti in so dobro počutili. Naj bo to spodbuda za nadaljnja športna srečanja!

Li.

O predavanjih, seminarjih in ustavi

in zadružnega sveta. Na njem naj bi se razpravljalo o pomenu kmetijstva v državi in zadružni, notranji organizaciji kmetijskih zadrug, pravilih in pravilnikih, ekonomskih enotah kmetijskih proizvajalnih enot, o funkciji zadružnih svetov, upravnih odborov in kolektiva zadruge.

Poleg tega so pripravljena predavanja o razvoju kmetijstva v državi in komuni, o nalogah zadruž, razširiti kmetijske socialistične proizvodnje itd. Predavanja bodo v okoliških vasil: v Draščicah, Božakovem, na Radovici, v Slammni vasi, Grahovcu, na Suhorju, v Gradcu, Podzemlju, Lokvici, Rosalnicah in tudi v Metliki.

V tem času bodo na področju občine predavanja o kmetičkem zavarovanju, posledičnih zaradi zaostatosti naših vasi in o domadem zdravljenju bolnikov. V že

omenjenih vasil pa bodo predavanja o živinozdravstvu.

Li.

V marciju bodo obravnavali družbeni plan, razlagali novo ustavo in obdelali občinski statut. Predviden je seminar za mladinska vodstva. V tem mesecu bo tudi seminar o kvalifikacijah za delavce industrijskih podjetij in zavodov. Seminar bo obdelal dve temi: strokovne preumehte in družbeno-ekonomsko vzgojo (pravilniki, čisti dohodek, osebni dohodek, odnos podjetja do komune, vloga protizvajalca, delavsko samoupravljanje itd.).

Na seminarju za šolske odbore bodo pregledali finančiranje šolstva, vodstva šol, zakon o osnovnih šolah, šolske odbore in vzgojo otrok.

Li.

Za izvedbo programa so zadolžena podjetja, ustanove in organizacije.

Za izvedbo programa so zadolžena podjetja, ustanove in organizacije.

Za izvedbo programa so zadolžena podjetja, ustanove in organizacije.

Za izvedbo programa so zadolžena podjetja, ustanove in organizacije.

Za izvedbo programa so zadolžena podjetja, ustanove in organizacije.

Za izvedbo programa so zadolžena podjetja, ustanove in organizacije.

Za izvedbo programa so zadolžena podjetja, ustanove in organizacije.

Za izvedbo programa so zadolžena podjetja, ustanove in organizacije.

Za izvedbo programa so zadolžena podjetja, ustanove in organizacije.

Za izvedbo programa so zadolžena podjetja, ustanove in organizacije.

Za izvedbo programa so zadolžena podjetja, ustanove in organizacije.

Kako sta se sprla

Ivan Ivanovič in Ivan Nikiforovič

Ivan Ivanovič je izpel kozarček žganja in pokusil pigrat s smetano. »Veste ka, Ivan Nikiforovič! svini na vrzem še dve vreči ovsu, saj vi ga niste sezali. Hočeš nočeš, letos ga boste morali kupiti!«

»Bog se vas usmili, Ivan Ivanovič! Za pomenek z vami bi se človek moral prej pošteno fižala najesti. (To ni še nič: Ivan Nikiforovič zna človeku še hujse zabetili.) Živ krst še nì silšal, da bi kdo puško zamenjal za dve vreči ovsu! Menda ne boste navrili še svojega kožuhau?«

»Čakajte, Ivan Nikiforovič: ste pozabili, da sem po-nudil tudi svinjo?«

»No! Dve vreči ovsu in svinjo za puško?«

»Ali morebiti ni dovolj?«

»Seveda, za puško.«

»Dve vreči za puško?«

»Dve vreči, ali polni ovsu. Pa svinjo — ste pozabili?«

»Tisto svojo svinjo vi lepo poljubite; če hocete, naj jo pa hudič vzamek!«

»Oh, kako ste nataknjeni! Boste videli: na onem svetu vam bodo zavoljo vaših bogokletnih besed prebačali ležek z razbeljenimi iglami. Po dogovoru z vami bi si moral človek uminit obraz in roke in se okaditi s kudilom.«

»Dovolite, Ivan Ivanovič, puška — to je plemenita stvarca, najprejnejša zabava, vrhu tegu pa lep okras v sobi...«

»Vi, Ivan Nikiforovič, se tako šopirite s to svojo puško kakor pavilh s pisano bisago,« je rekel Ivan Ivanovič pikro ker se ga je že res lotevala jeza.

»Vi, Ivan Ivanovič, vi ste pa pravi gosak.«

Nad 450 milijonov škode

Dva požara v zadnjem času sta nam v kratkem prizadejala več sto milijonov škode. V delavnicih Lesno industrijskega podjetja na Reki je ogenj v pol ure uničil 6000 parov smuč, pripravljenih za izvoz v Ameriko in Anglijo. Požar je izbruhnil sredi

Reke, med stanovanjskimi zgradbami. Gasilci so uspešno izjezitili ogenj, da ni bil škoda še večja, podjetje pa ima 150 do 200 milijonov dinarjev izgube! Rešili so sleer nekaj sto parov smuč, mnoge med temi pa so ogane ali drugače poškodovane. — Ogenj je izbruhnil v delavnici, kjer so imeli strojno žago. Na požigrištu je našla smrt 19-letna delavka Lidija Kuljan, ki ni mogla iz prostora, kjer se je nahajala ob izbruhu ognja, oz. jo je omamili dim, da je izgubila zavest, in se zato ni mogla rešiti. V prvem hipu je delavce v podjetju zajel hud prelapan. — Primer resno svari vsa podobna podjetja, ki predelujejo les, da je tu bolj kot drugje potrebna prav posebna previdnost! Posledice po-

Ramzes spet stoji
Ko je delavec Salen kopal termelej za turistični hotel v Sakari — Zedinjena arabska republika — je na letel na kip iz redčega granita. Prišli so arheologi, predvino izkopali kip in ugotovili, da je predstavljala Ramzes II. Iz 13. stoletja pred našim stetijem. Sedaj so kip, star 33 stoletij in trikrat večji od normalnega človeka, postavili na tvoj pred kairskim kolodovrom. Požar je izbruhnil sredne

urnega požara so strahotne: skoraj 200-milijonska škoda!

V soboto zjutraj pa je nemadoma izbruhnil požar v montažni halni instituta Letalske zvezde Slovenske: »BRANCO IVANUŠ« na Čelovški cesti 285 v Ljubljani. Tudi tu je ogenj povzročil v povzročil pravca katastrofa našemu domačemu letalstvu. Po prvi podatkih znaša škoda nad 150 milijonov dinarjev, saj so plameni uničili 13 skoraj do kraja izgovljenih dvosedov jadranskih letal L-22, eno popolnoma izgostojen motorno letalo tipa KB-11 in dve letali istega tipa, ki sta bili zgrajeni do polovic. Ogenj je uničil tudi dve popolnoma izgostojen letalni napravi in 6 letalskih motorjev. Uničenega je tudi precej orodja, več manjših strojev za polarizacijo, strojna peč in podobnih pravov. — Požar je izbruhnil okrog 5. ure zjutraj, ver-

jetno zaradi kratkega stika v električni napeljavi. Vratar je nekaj pred 5. urou vključil električno prečico, kmalu nato pa je požar že izbruhnil.

Nesreča je tolikanj hujša, ker bo proizvodnja zaostala najmanj za leto dni!

Naj bosta nesreči — izkrati z nedavnim požarom v Podgorici pod Lisco — resno svarilo! Preprečujmo požare in nesreče z ognjem s pravocasno pravocasno odstranitvijo vseh vrozkov, ki lahko pripeljejo do milijonskih škod!

Toda v prvi svetovni vojni so bile uničene vse naprave in vsi objekti te Zagrebu osnovani morski akvarij — prvo tovrstno ustanovo na Balkantu. Ta škoda je odgovor Ivan Nikiforovič: »Prav je lagal, debelo lagal, verjemelj! Bilo mu je joko neprijetno.«

»Moja noga ne bo več prestolila vašega pragala!«

»Ehe-he!« je zagadel Ivan Nikiforovič v takti zadregi, da sam ni vedel, kaj bi storil. Proti svoji navandi je vstal. »Hej, star! Dečko! Po tem klicu sta se pokazala na

uradni poslovni predstojnik Ivan Ivanovič.

Rezultat je bil, da je Ivan Ivanovič izbruhnil sred-

urnega požara so strahotne: skoraj 200-milijonska škoda!

V soboto zjutraj pa je nemadoma izbruhnil požar v montažni halni instituta Letalske zvezde Slovenske: »BRANCO IVANUŠ« na Čelovški cesti 285 v Ljubljani. Tudi tu je ogenj povzročil v povzročil pravca katastrofa našemu domačemu letalstvu. Po prvi podatkih znaša škoda nad 150 milijonov dinarjev, saj so plameni uničili 13 skoraj do kraja izgovljenih dvosedov jadranskih letal L-22, eno popolnoma izgostojen motorno letalo tipa KB-11 in dve letali istega tipa, ki sta bili zgrajeni do polovic. Ogenj je uničil tudi dve popolnoma izgostojen letalni napravi in 6 letalskih motorjev. Uničenega je tudi precej orodja, več manjših strojev za polarizacijo, strojna peč in podobnih pravov. — Požar je izbruhnil okrog 5. ure zjutraj, ver-

jetno zaradi kratkega stika v električni napeljavi. Vratar je nekaj pred 5. urou vključil električno prečico, kmalu nato pa je požar že izbruhnil.

Nesreča je tolikanj hujša, ker bo proizvodnja zaostala najmanj za leto dni!

Naj bosta nesreči — izkrati z nedavnim požarom v Podgorici pod Lisco — resno svarilo! Preprečujmo požare in nesreče z ognjem s pravocasno pravocasno odstranitvijo vseh vrozkov, ki lahko pripeljejo do milijonskih škod!

Toda v prvi svetovni vojni so bile uničene vse naprave in vsi objekti te Zagrebu osnovani morski akvarij — prvo tovrstno ustanovo na Balkantu. Ta škoda je odgovor Ivan Nikiforovič: »Prav je lagal, debelo lagal, verjemelj! Bilo mu je joko neprijetno.«

»Moja noga ne bo več prestolila vašega pragala!«

»Ehe-he!« je zagadel Ivan Nikiforovič v takti zadregi, da sam ni vedel, kaj bi storil. Proti svoji navandi je vstal. »Hej, star! Dečko! Po tem klicu sta se pokazala na

uradni poslovni predstojnik Ivan Ivanovič.

Rezultat je bil, da je Ivan Ivanovič izbruhnil sred-

urnega požara so strahotne: skoraj 200-milijonska škoda!

V soboto zjutraj pa je nemadoma izbruhnil požar v montažni halni instituta Letalske zvezde Slovenske: »BRANCO IVANUŠ« na Čelovški cesti 285 v Ljubljani. Tudi tu je ogenj povzročil v povzročil pravca katastrofa našemu domačemu letalstvu. Po prvi podatkih znaša škoda nad 150 milijonov dinarjev, saj so plameni uničili 13 skoraj do kraja izgovljenih dvosedov jadranskih letal L-22, eno popolnoma izgostojen motorno letalo tipa KB-11 in dve letali istega tipa, ki sta bili zgrajeni do polovic. Ogenj je uničil tudi dve popolnoma izgostojen letalni napravi in 6 letalskih motorjev. Uničenega je tudi precej orodja, več manjših strojev za polarizacijo, strojna peč in podobnih pravov. — Požar je izbruhnil okrog 5. ure zjutraj, ver-

jetno zaradi kratkega stika v električni napeljavi. Vratar je nekaj pred 5. urou vključil električno prečico, kmalu nato pa je požar že izbruhnil.

Nesreča je tolikanj hujša, ker bo proizvodnja zaostala najmanj za leto dni!

Naj bosta nesreči — izkrati z nedavnim požarom v Podgorici pod Lisco — resno svarilo! Preprečujmo požare in nesreče z ognjem s pravocasno pravocasno odstranitvijo vseh vrozkov, ki lahko pripeljejo do milijonskih škod!

Toda v prvi svetovni vojni so bile uničene vse naprave in vsi objekti te Zagrebu osnovani morski akvarij — prvo tovrstno ustanovo na Balkantu. Ta škoda je odgovor Ivan Nikiforovič: »Prav je lagal, debelo lagal, verjemelj! Bilo mu je joko neprijetno.«

»Moja noga ne bo več prestolila vašega pragala!«

»Ehe-he!« je zagadel Ivan Nikiforovič v takti zadregi, da sam ni vedel, kaj bi storil. Proti svoji navandi je vstal. »Hej, star! Dečko! Po tem klicu sta se pokazala na

uradni poslovni predstojnik Ivan Ivanovič.

Rezultat je bil, da je Ivan Ivanovič izbruhnil sred-

urnega požara so strahotne: skoraj 200-milijonska škoda!

V soboto zjutraj pa je nemadoma izbruhnil požar v montažni halni instituta Letalske zvezde Slovenske: »BRANCO IVANUŠ« na Čelovški cesti 285 v Ljubljani. Tudi tu je ogenj povzročil v povzročil pravca katastrofa našemu domačemu letalstvu. Po prvi podatkih znaša škoda nad 150 milijonov dinarjev, saj so plameni uničili 13 skoraj do kraja izgovljenih dvosedov jadranskih letal L-22, eno popolnoma izgostojen motorno letalo tipa KB-11 in dve letali istega tipa, ki sta bili zgrajeni do polovic. Ogenj je uničil tudi dve popolnoma izgostojen letalni napravi in 6 letalskih motorjev. Uničenega je tudi precej orodja, več manjših strojev za polarizacijo, strojna peč in podobnih pravov. — Požar je izbruhnil okrog 5. ure zjutraj, ver-

jetno zaradi kratkega stika v električni napeljavi. Vratar je nekaj pred 5. urou vključil električno prečico, kmalu nato pa je požar že izbruhnil.

Nesreča je tolikanj hujša, ker bo proizvodnja zaostala najmanj za leto dni!

Naj bosta nesreči — izkrati z nedavnim požarom v Podgorici pod Lisco — resno svarilo! Preprečujmo požare in nesreče z ognjem s pravocasno pravocasno odstranitvijo vseh vrozkov, ki lahko pripeljejo do milijonskih škod!

Toda v prvi svetovni vojni so bile uničene vse naprave in vsi objekti te Zagrebu osnovani morski akvarij — prvo tovrstno ustanovo na Balkantu. Ta škoda je odgovor Ivan Nikiforovič: »Prav je lagal, debelo lagal, verjemelj! Bilo mu je joko neprijetno.«

»Moja noga ne bo več prestolila vašega pragala!«

»Ehe-he!« je zagadel Ivan Nikiforovič v takti zadregi, da sam ni vedel, kaj bi storil. Proti svoji navandi je vstal. »Hej, star! Dečko! Po tem klicu sta se pokazala na

uradni poslovni predstojnik Ivan Ivanovič.

Rezultat je bil, da je Ivan Ivanovič izbruhnil sred-

urnega požara so strahotne: skoraj 200-milijonska škoda!

V soboto zjutraj pa je nemadoma izbruhnil požar v montažni halni instituta Letalske zvezde Slovenske: »BRANCO IVANUŠ« na Čelovški cesti 285 v Ljubljani. Tudi tu je ogenj povzročil v povzročil pravca katastrofa našemu domačemu letalstvu. Po prvi podatkih znaša škoda nad 150 milijonov dinarjev, saj so plameni uničili 13 skoraj do kraja izgovljenih dvosedov jadranskih letal L-22, eno popolnoma izgostojen motorno letalo tipa KB-11 in dve letali istega tipa, ki sta bili zgrajeni do polovic. Ogenj je uničil tudi dve popolnoma izgostojen letalni napravi in 6 letalskih motorjev. Uničenega je tudi precej orodja, več manjših strojev za polarizacijo, strojna peč in podobnih pravov. — Požar je izbruhnil okrog 5. ure zjutraj, ver-

jetno zaradi kratkega stika v električni napeljavi. Vratar je nekaj pred 5. urou vključil električno prečico, kmalu nato pa je požar že izbruhnil.

Nesreča je tolikanj hujša, ker bo proizvodnja zaostala najmanj za leto dni!

Naj bosta nesreči — izkrati z nedavnim požarom v Podgorici pod Lisco — resno svarilo! Preprečujmo požare in nesreče z ognjem s pravocasno pravocasno odstranitvijo vseh vrozkov, ki lahko pripeljejo do milijonskih škod!

Toda v prvi svetovni vojni so bile uničene vse naprave in vsi objekti te Zagrebu osnovani morski akvarij — prvo tovrstno ustanovo na Balkantu. Ta škoda je odgovor Ivan Nikiforovič: »Prav je lagal, debelo lagal, verjemelj! Bilo mu je joko neprijetno.«

»Moja noga ne bo več prestolila vašega pragala!«

»Ehe-he!« je zagadel Ivan Nikiforovič v takti zadregi, da sam ni vedel, kaj bi storil. Proti svoji navandi je vstal. »Hej, star! Dečko! Po tem klicu sta se pokazala na

uradni poslovni predstojnik Ivan Ivanovič.

Rezultat je bil, da je Ivan Ivanovič izbruhnil sred-

urnega požara so strahotne: skoraj 200-milijonska škoda!

V soboto zjutraj pa je nemadoma izbruhnil požar v montažni halni instituta Letalske zvezde Slovenske: »BRANCO IVANUŠ« na Čelovški cesti 285 v Ljubljani. Tudi tu je ogenj povzročil v povzročil pravca katastrofa našemu domačemu letalstvu. Po prvi podatkih znaša škoda nad 150 milijonov dinarjev, saj so plameni uničili 13 skoraj do kraja izgovljenih dvosedov jadranskih letal L-22, eno popolnoma izgostojen motorno letalo tipa KB-11 in dve letali istega tipa, ki sta bili zgrajeni do polovic. Ogenj je uničil tudi dve popolnoma izgostojen letalni napravi in 6 letalskih motorjev. Uničenega je tudi precej orodja, več manjših strojev za polarizacijo, strojna peč in podobnih pravov. — Požar je izbruhnil okrog 5. ure zjutraj, ver-

jetno zaradi kratkega stika v električni napeljavi. Vratar je nekaj pred 5. urou vključil električno prečico, kmalu nato pa je požar že izbruhnil.

Nesreča je tolikanj hujša, ker bo proizvodnja zaostala najmanj za leto dni!

Naj bosta nesreči — izkrati z nedavnim požarom v Podgorici pod Lisco — resno svarilo! Preprečujmo požare in nesreče z ognjem s pravocasno pravocasno odstranitvijo vseh vrozkov, ki lahko pripeljejo do milijonskih škod!

Toda v prvi svetovni vojni so bile uničene vse naprave in vsi objekti te Zagrebu osnovani

BORCI ZAHTEVAJO PRIZNANJE

Letna skupščina občinskega odbora Zveze borcev, ki je bila v pondeljek, 26. februarja, ni bila toliko zanimiva zaradi tega, ker se je je udeležilo okrog 85 odstotkov vabljениh delegatov, ampak zlasti zaradi pestre in izčrpe razprave. Slučajnega opazovalca bi nedvomno najbolj pritegnila neposrednost in konkretnost, s katero so člani ZB ocenjevali vlogo in delo svoje organizacije med dvema skupščinama, razen nje pa tudi odkritost in nepri-stranost o kritiki, ki je veljala ali posameznim članom ali oblaščnim organom ali pa gospodarskim organizaci-jam. Na osnovi teh zaključkov je pisan tudi pričujoči sestavek.

Bogato vsebino za razpravo je nudilo že predsednikovo poročilo, ki je v prvi vrsti govorilo o organizacijskem vprašanju ZB in vlogi te organizacije v komuni. Poudarilo je, da določena organizacija ne sme in ne more biti več osamljena, zato je potrebno, da ZB še bolj sodeluje z drugimi političnimi in družbenimi organizacijami. O borcev, invalidih, aktivistih in drugih članih ZB naj se govoriti na vseh pristojnih mestih, da bo čimprej rešen problem, ki še danes mnoge borce postavlja na nižje mesto, kot so ga zaslužili; nanje ne glejmo kot na izčrpane ljudi, ki v proizvodnji niso kos miadim tovarišem, ampak naj nam bodo pred očmi kot bori, ki so darovali zdravje in moč za to, da danes lahko nemoten živimo in ustvarjam! To pa je vse, za kar se organizacija ZB poteguje, ozroma kar zahteva.

Zalostna je resnica, da v vseh letih po osvoboditvi še nismo uspeli borcem zagotoviti primerno življenje. Stanovanj na splošno primanjkuje. Brez prave strehe pa

vzeli aktivni ZB, ki so jih osnovali pri 17 podjetjih v občini, ti pa se borijo tudi za to, da njihovi člani dobivajo res ustrezone osebne prejemke.

V občini je nad 4100 članov Zveze borcev

V občini je 28 krajevnih in terenskih organizacij ZB. Po zadnjih podatkih šteje organizacija več kot 4.100 članov, s čimer je postala ena

Zdravko Strukelj, novi predsednik občinskega odbora ZB

najmočnejših v republiki. Tako veliko organizacijo pa so v preteklem letu poleg članov občinskega odbora ZB mogli voditi le mnoge komisije, ki so si prizadevale, da bi bila dejavnost čim bolj prožna in uspešna. Poročilo in razprava sta povahila delo komisij in ugotovila, da je imela najtežje delo komisija za priznavanje delovne dobe, ki je lani obravnavala več kot 500 proučenj. Razprava o delu te komisije je ob-sodila dajanje nepravilnih izjav borcev neupravičenim osebam, ki so — ne da bi bile člani ZB — hotele priti do ugodnosti. Predvsem pa je nerazumljivo to, je ugotovilo več delegatov, da imata enake pokojnine Janez in Miha, čeprav je bil prvi aktivni borce NOB, drugi pa le simpatizer revolucije. Čas je tudi, da je bilo nadalje rečeno, da preprečimo upokojitveno mrzlico in da zahtevamo priznanje in ugodnosti le za tiste borce, ki to zaslužijo.

Mestna tržnica je bila minuli pondeljek polna vsega. Najvec je bilo jaje, ki so jih ženske kar ponujale po 19 ali 20 din, prodajali pa so tudi jabolka po 50–70 din, suhe hrane po 50 din, suhe slive po 160 din, orehe po 180 din, fizi po 100–120 din, regrat na merici po 50 din, radič na merici po 60 din, smetano v skodelicah po 70 din, krompir po 32 din, mleko po 45 din, kislo repo in zelje po 70 din/kg. Gospodinje so radič in regrat takoj pokupile, v trgovini z zelenjavjo pa so nekatere odčlanjale solato po 550 din/kg, češ da je predrag. Najbrž kupljenega radiča se niso nikoli dala doma na tehnico, sicer bi videlo, da jih stane 1200 din/kg.

Z dežja pod kap pride v Novem mestu tisti, ki ga nalyi začoti brez dežnika in se umakne pod ostrešje his. Ker zlebovi pri mnogih hisah puščajo, obvezamo vse kleparje, da jih čaka še mnogo dela, če bodo hoteli vse popraviti!

V načelu mestu že precej časa razsaja gripe med otroki in odraslimi. Dežurni zdravnik so imeli dela čez glavo, saj so opravili v teh dneh rekordno število obiskov na domu. Čakalnice v ambulanta pa so bile tako poine, da se vrata niso dala zapreti...

■ V ponedeljek popoldne so Novomeščani množično odhajali na Šelmanje v Kostanjevico. Nabiti fički in bojše limuzine, avtobusi, vse so bili polni potnikov, ki so si želeli videti kostanjeviški "Perforenhaus", za katerega je bila tolkina reklama. Mnogi pa so povedali, da so bili razočarani.

■ Z dežja pod kap pride v Novem mestu tisti, ki ga nalyi začoti brez dežnika in se umakne pod ostrešje his. Ker zlebovi pri mnogih hisah puščajo, obvezamo vse kleparje, da jih čaka še mnogo dela, če bodo hoteli vse popraviti!

■ V načelu mestu že precej časa razsaja gripe med otroki in odraslimi. Dežurni zdravnik so imeli dela čez glavo, saj so opravili v teh dneh rekordno število obiskov na domu. Čakalnice v ambulanta pa so bile tako poine, da se vrata niso dala zapreti...

■ "Po arabskih deželah" je naslov predavanju Staneta Tavčarja, ki ga bo imel v ponedeljek, 12. marca, ob 18. uri v Domu JLA. — Predava vstopnicne dve ure pred pričetkom predavanja pri blagajni kina. Predavanje — zanj je med prebivalstvom izredno zanimativo.

Most ježe, kletvic, luž in šoferske brezobzirnosti ...

Na kandijskem mostu se ob deževju, še posebno pa, kadar se sneg topi, nabirajo vzdol obeh pličnikov velikanskega umazne luže, katti male in pregoste odočne mreže se takoj zamaše in tako onemogočajo odtok vode.

Počasi in teh je tam vedno veliko — imajo na mostu svojevrstno, dasirsavno nehoteno zavaro, n. pr.: tisti, ki radi stavijo v loterijo, lahko ugibajo, ali se jim bo posrečilo priti čez most, ne da bi se srečali z avtomobili; taki, ki imajo smisel za statistiko in dobre živce, lahko ugotavljajo, kolikšen je procent obzirnih šoferjev in koliko je takih, ki skodočeljeno ulivajo, če se jim posreči s curkom umazane brozge poškropiti pesca čim više, če je v tobii kašča sportne žilice in te je narava obdarila s skočnejšimi nogami, se lahko prebijes skozi curke, ki jih prajo vozila na vse strani, če poskakuje kakor bolha: če ti pa noge niso več tako pokorne, si lahko melanolitično zabrunuda tisto staro pesmico: O, mladost ti moja, kam odšaši, kje si... — In končno, če si kolerik in ti rada kri zavre, si jo boš, preden boš prodrl na drugo stran mosta, nedvomno lahko vsaj nekajkrat ohladil s tem, da boš brezobzirnemu šoferju takole skoz zobe omenil očeta in mater...

Zakaj vse to? Zato, ker so kot že rečeno, odočne rešetke na novomeškem glavnem mostu premajhne in pregoste in bi jih bilo treba čimprej zamenjati, če ne celo povečati odprtine. Dokler pa se to ne zgoditi, bi bilo dobro, ko bi kdo poskrbel za nauk brezobzirnim voznikom — vsi niso tak! — da most ni samo zaradi njih na svetu. Če pa tudi to ne bi zaledlo, bi pa nemara naš list od časa do časa objavil evidentno številke vozil, ki so bodo še naprej "odlikovala" z brezobzirno vožnjo preko mostu.

K. B.

ča in prostori okrog spomenikov in spominskih plošč nam ne delajo časti. Na spomenik še vedno čaka tudi dolenski Urh — Sentjošt. Skoraj nerazumljive so izjave, da za postavitev spomenika ni sredstev. Zahvaliti pa se je treba vsem, ki so omogočili postavitev žužemberškega spomenika z grobno in manjšimi spomenikov ter plošč v drugih krajih občine.

Cas hiti, bori odmirajo in zgodovina petih krvavih let se pozablja. Komisija za izdelavo topografij krajev, ki jih je zajela NOB, je imela sicer polne roke dela, vendar naloge ni dokončala. V prihodnje jo čaka še odgovorno opravilo, saj je skrb za zgodovino prav tako nujna kakor vsaka druga dejavnost v okviru organizacije ZB.

Druga, še bolj pereča stvar pa so nezadovoljivi osebni dohodki tistih borcev, ki delajo v podjetjih. Do tega pride največkrat zato, ker so boriči izčrpani ali ker nimajo ustreznih kvalifikacij. Vendar je bilo za izobraževanje članov že veliko narejeno, saj je samo lani opravljalo izpite za ustrezen kvalifikacijem nad 150 članov. Boriči se vključujejo tudi v redno izobraževanje odraslih in jih najdemo skoraj na vseh večernih osemletkah, srednjih in visokih šolah. Nedvomno je to posledica tega, ker so se za borce za-

najmočnejših v republiki. Tako veliko organizacijo pa so v preteklem letu poleg članov občinskega odbora ZB mogle voditi le mnoge komisije, ki so si prizadevale, da bi bila dejavnost čim bolj prožna in uspešna. Poročilo in razprava sta povahila delo komisij in ugotovila, da je imela najtežje delo komisija za priznavanje delovne dobe, ki je lani obravnavala več kot 500 proučenj. Razprava o delu te komisije je ob-sodila dajanje nepravilnih izjav borcev neupravičenim osebam, ki so — ne da bi bile člani ZB — hotele priti do ugodnosti. Predvsem pa je nerazumljivo to, je ugotovilo več delegatov, da imata enake pokojnine Janez in Miha, čeprav je bil prvi aktivni borce NOB, drugi pa le simpatizer revolucije. Čas je tudi, da je bilo nadalje rečeno, da preprečimo upokojitveno mrzlico in da zahtevamo priznanje in ugodnosti le za tiste borce, ki to zaslužijo.

Mestna tržnica je bila minuli pondeljek polna vsega. Najvec je bilo jaje, ki so jih ženske kar ponujale po 19 ali 20 din, prodajali pa so tudi jabolka po 50–70 din, suhe hrane po 160 din, orehe po 180 din, fizi po 100–120 din, regrat na merici po 50 din, radič na merici po 60 din, smetano v skodelicah po 70 din, krompir po 32 din, mleko po 45 din, kislo repo in zelje po 70 din/kg. Gospodinje so radič in regrat takoj pokupile, v trgovini z zelenjavjo pa so nekatere odčlanjale solato po 550 din/kg, češ da je predrag. Najbrž kupljenega radiča se niso nikoli dala doma na tehnico, sicer bi videlo, da jih stane 1200 din/kg.

Cene: prašiči od 5.000 do 17.500 din, voli od 110.000 do 135.000 din, krave od 75.000 do 110.000 din in jun-ci od 70.000 do 110.000 din.

Kupcev dovolj!

5. marca je bil v Novem mestu živinski sejem, ki je bil precej dobro obiskan. Naprodaj je bilo 593 prašičev in 178 glav goveje živine; od tega so prodali 512 prašičev in 77 glav goveje živine. Kupecv je bilo precej, nekaj tudi iz oddaljnih krajev, vendar so govedo kupovali večinoma zasebniki, medtem ko je novomeška KZ odkupila le 10 glav.

Cene: prašiči od 5.000 do 17.500 din, voli od 110.000 do 135.000 din, krave od 75.000 do 110.000 din in jun-ci od 70.000 do 110.000 din.

INTERESENTOM ZA DIETIČNO KUHINJO!

Zaradi morebitne ustanovitve dietične kuhinje v Novem mestu so nam potrebljni podatki, koliko je interesentov, ki bi se hoteli hra-

NOVOMEŠKA KOMUNA

O ČEM BODO TOKRAT RAZPRAVLJALI VOLIVCI?

Danes bodo imeli odborniki ObLO posvetovanje glede priprav za zbere volivcev, ki bodo v naši občini od 9. do 18. marca. Obveščeni bodo o datumih za posamezne kraje in dobili še zadnje napotke.

Na današnjem posvetovanju se bodo odborniki seznamili z obširnim gradivom, ki ga bodo morali razlagati občanom. Na zberih volivcev bo na dnevnem redu predvsem naslednje: poročilo o uresničitvi družbenega plana in proračuna občine v preteklem letu, predlog za občinski družbeni plan in proračun za leto 1962, odlok o uvedbi prometnega davka na maloprodajo, spremembu odloka o uvedbi prometnega davka na prodajo alkoholnih pič, poročilo o finančnem poslovanju skladu zavarovanja kmečkih proizvajalcev in podobno. Hkrati bodo ljudem pojasnjena nekatera vprašanja, ki so jih občani sprožili na zadnjih zberih. Gradivo za zbere volivcev je potem takem obsežno, zaradi česar bodo potrebljana dobre poročila.

Pričakujemo, da se bo razprava ustavljala predvsem pri letosnjem družbenem planu in proračunu, ki bo precej napet. Predlog plana namreč predvideva v primerjavi z realizacijo v lanskem letu znaten odskok v družbeni in zasebni proizvodnji, v industriji in kmetijstvu, pa tudi na drugih področjih. Skratka, to bo napredek, ki ga bo mogoče doseči le s pomočjo slhernega občana, predvsem pa z dobrim gospodarjenjem.

Na teh zberih volivcev bodo sprejeti novi in spremjevalni odloki, tako o davku na maloprodajo in prodajo alkoholnih pič, kakor tudi odlok o dopolnilnem proračunskem prispevku, ki se bo povečal v okviru zakonskih predpisov in potreb komune. Sredstva, ki se bodo na ta način zbirala, bodo določena v posebne namene, med drugim bo n. pr. šlo 5 odstotkov za šolstvo.

V skladu z zakonom o zdravstvenem zavarovanju kmečkih proizvajalcev, ki velja od lanskega decembra, je predvideno razširjeno, splošno oziroma dopolnilno zavarovanje kmečkih zavarovancev. Na zberih volivcev bodo predvsem govorili o tem, ali se da tako zavarovanje (podobno naj bi bilo socialnemu zavarovanju) uvesti tudi v naši komuni in kolikšne zneske naj bi kmečki zavarovalci plačevali. Nihče ne bo mogel prezreti ugodnosti, ki jih daje ta način zavarovanja.

Kot vedno bo treba tudi tokrat prisluhniti glasu občanov, upoštevati njihove želje in jim pojasnjevati, česar ne vedo. Na drugi strani pa je pred ljudskimi odborniki velika naloga, da bodo v času zberov volivcev res vestno opravili svojo dolžnost in do potankosti tolmačili gradivo, zlasti ker gre za občutljive zadeve komunalnega gospodarstva in za pomembne naloge glede nadaljnega razvoja naše občine.

niti v takih menzi. Vabimo vse, ki bi se želeli hraniti v dietični menzi, naj se prijavijo pri okrajnem ali občinskem odboru RK v Novem mestu (Cesta komandanta Staneta), kjer naj izpolnijo obrazec, ki ga bodo dobili.

Ker so nam podatki nujno potrebni za čimprejšnjo ustanovitev dietične kuhi-nje, prosimo, da se prijavite do 19. marca 1962.

Odsek za zdravstvo in socialno varstvo pri ObLO

cej novih strojev, predvsem za šivalnico, kjer je zdaj že največ ročnega dela. V jeseni nameravajo začeti tudi z lastnim remontom pletilnih strojev, kar bi precej zmanjšalo stroške. Poskrbeli bodo tudi za obratno okrepčevalnico, kjer bodo dobivalce delavce tople obroke.

V "Dolenjki" je zaposlenih 160 oseb, prihodnje leto pa bodo število dvignili že na 200. Delavke, ki prihajajo v podjetje, so večinoma nekvalificirane in jih je treba strojnega pletenja sele učiti. V ta namen imajo občasne tečaje, kjer jih usposabljajo za poklicne pletilje.

Od lanskega decembra imajo v podjetju delavski svet, razen tega pa tudi več komisij in odborov, ki na sestankih živahno razpravljajo o problemih svojega podjetja ter jih rešujejo s skupnimi močmi.

Kakor povsod, tako tudi v "Dolenjki" niso brez težav, z voljo in delom pa bodo le-te prej ko slej izginile. Važno je le, da je pot jasno začrtana!

-db

»Za otroke delamo ...«

Kako dela in uspeva mirnopeška »DOLENJKA«

Ce vas pot zanesi v Mirno peč, boste morda hitro našli Pletiljstvo "Dolenjka", čeprav se skriva po šestih mirnopeških hišah. V vasi vam bodo prav radi pokazali, kje je njihova "tovarna", saj so najočitnejši. In kako tudi ne bi bili, saj je pletiljstvo v nekaj mesecih napredovalo kot malokatero v takih težkih pogojih.

V oktobru 1961 je bilo v pletiljstvu le pet strojev, do danes pa je število naraslo že na 30. Tako na rednem dnevno že za 800.000 dinarjev izdelkov, ki jih razpošiljajo po vsej Jugoslaviji, največ pa na Hrvatsko. Izdelujejo pletenje za otroke do 14 let, v prihodnje pa bodo delali tudi lažje spodnje in zgornej trikotažo. Podjet

Pomen novih odlokov

je nekaj o sklepih z zadnje seje ljudskega odbora

Na ločenih sejah ob teh zborov občinskega ljudskega odbora Sevnica 17. februarja so bili sprejeti naslednji odloki:

— Odlok o ustanovitvi občinskega zdravstvenega investicijskega sklada, katerega sredstva se bodo uporabljala za gradnjo, razširitev in opremo zdravstvenih zavodov, za zanesljivo raziskovalno delo, strokovno izpopolnjevanje zdravstvenih delavcev in za preventivne zdravstvene ukrepe. V ta sklad bodo pritekala sredstva, kot: prispevki iz dohodka zdravstvenih zavodov, dotacije iz občinskega proračuna, dohodki iz skladov zdravstvenih zavodov na podlagi pogodbe, dohodki iz skladov zdravstvenega zavarovanja na podlagi pogodbe, dotacije gospodarskih in drugih organizacij in zavodov, do 50 odst. amortizacije zdravstvenih zavodov v občini in drugi dohodki.

Tako zbrana sredstva bodo nedvomno prispevala k hitrejšemu reševanju problemov zdravstvene službe, zlasti pa k čimprejšnjemu pričetku gradnje zdravstvenega doma v Sevnici.

— Odlok o ustanovitvi gasilskega sklada občine Sevnica, sprejet z namenom, da se zagotovijo sredstva za finansiranje požarne varnosti in gasilske službe. Dohodki tega sklada predstavljajo: premije za požarno zavarovanje, ki se plačujejo zavarovalnicam na območju občine, katerih višino določi skupščina zavarovalnice

Videm-Krško; sredstva, ki jih določi občina z družbenim planom in proračunom za vsako leto posebej; sredstva, ki jih prispevajo gospodarske, združne in družbene organizacije.

— Odlok o povečani stopnji davka na promet na malo prodajo — na drobno v trgovski mreži. S tem odlokom se povečuje stopnja občinskega prometnega davka v trgovini od prometa na drobno od 4 na 6 odst. Temu davku pa niso podvrženi: proizvodi, od katerih se po zveznih predpisih priznava regres; proizvodi, za katere so po zveznih predpisih določene prodajne cene na drobno ali je zanje določen način oblikovanja prodajnih cen na drobno; živila in semena, izvzemši alkoholne piže; kolki in poštne znakme, poštne dopisnice in vse vrednotnice, časniki, revije, knjige in tiskovine ter oficirska oprema.

— Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o občinskem prometnem davku, katerega plačujejo zavezanci zasebnega in združnega sektorja od naslednjega prometa in od naslednjih storitev:

1. od prometa v gostinstvu od prodajne cene na alkoholne piže — obvezni 10 odst., dopolnilni 10 odst.; na naravna vina — obvezni 5 odst., dopolnilni 15 odst.

V davčno osnovo se ne vteje gostinska postrežna.

2. od prometa v trgovini: na alkoholne piže — obvezni 5 odst., dopolnilni 15

odst.; na naravna vina od litra 10 odst. — Povečanje prometnega davka na drobno v trgovini, kakor tudi povečanje prometnega davka na alkoholne (žgane) piže in vina v občini Se-

nica je pogojeno s povečanjem istovrstnega davka v vseh ostalih občinah. Zato se prodajne cene v naših trgovinah in gostiščih bistveno ne bi smele razlikovati od prodajnih cen istovrstnega blaga in uslug v ostalih občinah.

Ignac Vintar

Zadnje slovo lovskega veterana

Dolga je bila vrsta ljudi, ki so preteklo soboto spremili v Boštanju na zadnji poti Martina Plazara, znanega lovskega veterana, ki je preminil v visoki starosti 94 let. Kot rušniški upokojenec je živel v Boštanju. Bil je znan kot vnet lovec in velik ljubitelj narave. Sedemdeset let je aktivno sodeloval pri lovcih. Bil je eden najstarejših lovcov našega okraja. Se kot devetdesetletnik je sodeloval na lovskem pogonu in si tudi priboril trofeje.

Pokojni Plazar je bil splošno priljubljen, znan po šegavosti in skromnosti. Ob odprtjem grobu sta se od pokojnika poslovila zastopnika Društva upokojencev in lovske družine. Poslednjikrat se mu je oglasil lovski rog, turbo so odmevali njegovi glasovi po bližnjih gozdovih, ki so bili pokojniku tako dragi.

Vsem, ki so ga poznali, bo ostal v trajnem spominu, žalujočim pa naše iskreno sožalje. D. B.

POIŠČIMO BOLJŠE OBLIKE DELA!

Pretekli teden je bil v Sevnici zbor Zveze rezervnih oficirjev in podoficirjev. Udeležba je bila slaba, razprava pa zelo živahnata.

Lani društvo ni našlo pravih oblik in metod dela, s katerimi bi pritegnilo članstvo k aktivnejšemu delu. Zveza se je vse preveč ukvarjala z raznimi tehničnimi in administrativnimi problemi in se zaradi tega ni mogla posvetiti drugemu delu.

Delo je otežkočalo tudi malomarmno finančno poslovanje blagajnika Staneta Liparja, ki se ni udeležil niti obnove zebra, da bi poročal. Zaradi tega je bil razbrešnica. Občni zbor je

sklenil, da mora biti blagajniško poslovanje urejeno v dveh mesecih, odbor pa je bil poblaščen, da blagajniku prizorno kaznjuje.

Ceprav je zveza za svoje člane organizirala več predavanj, ta niso dosegla zaledenega uspeha, ker so se vabilu odzvali le redki člani. Nedisciplinilo je treba odpraviti in ljudi preprati, da je njen samam v korist, če se sestankov in predavanj udeležujejo. Ce pa to ne bo zaledlo, bo treba seči po ustreznih kaznah.

Sklenjeno je bilo, naj se ustavovi več krajevnih organizacij, ki so za to pogoj. Na ta način bo delo lahko bolje

potevalo, ker bodo pobude prihajale od krajevnih organizacij.

Letos bo treba bolj poskrbeti tudi za razvedrično članstvo. Organizirali naj bi družabne večere, predvsem pa prirejali izlete v pomembnejše kraje iz NOB. Poživiti je treba tudi organizacije, ki vključujejo dejavnosti, pomembne za obrambno moč naše domovine, n. pr. Streško zvezo, ki je pred meseci prenehala delovati.

Novi odbor se bo povezel tudi z AMD v Sevnici in omogočil članom ZROP, da obiskujejo šoferski tečaj. Člani so mnenju, da bi AMD moralu nudit članom ZROP finančno ugodnost. Občni zbor je tudi izrekel priznanje požrtvovanemu članu, tajniku ZROP tov. Mirku Brimšku. (lh)

Debatni večer

Klub OZN aktivca LMS pri sevniskem Veležitarju je v petek večer pripravil prvi debatni večer. Udeležili so se ga mladinci tudi iz drugih aktivov. Tema, ki so si jo izbrali za debato, je bila: obisk predsednika Tita v ZAR.

Mladinci so pokazali veliko zanimaljanja in izrazili željo, da bi tudi v svojih aktivnih ustanovki klub OZN.

8. marca v Loki

Zene iz Loke in Račice si že več let prizadevajo zgraditi v Račici, kjer žema dovolj močan vodovod, sodobno pralnico, ki bi se je posluževali lahko tudi prebivalci Loke. Nekaj denarja so že zbrali, vendar pa je stvar zamrila. Upamo pa, da bo vendarle kaj iz tega. Socialistična zveza v Loki bo priredila v soboto, 10. marca, proslavo v počastitev dneva žena, hkrati pa skromno pogostitev.

Ss.

Ljubo Zumer iz Sevnice je na oddaji »POKAZI KAJ ZNAŠ« v Brestanci ogrel poslušalce s prijetnimi popevkami

- za vse stanovanjske bloke od vsakega stanovanja 3.000 din,
- za lokale po 50 din za kv. meter,
- za industrijo po 500 din za enega zaposlenege.

Ta prispevek pobira organ komunalne službe, ki upravlja kanalizacijo. — Sredstva, pridobljena po tem odloku, se uporabijo izključno za vzdrževanje in gradnjo kanalizacije v tistem gradbenem okolišu, kjer so bila plačana. Zavezanci plačila prispevka je lastnik ali upravni organ objekta.

Oba omenjena odloka ponima nadaljnji korak k uveljavljanju in izboljšanju komunalnih služb v občini, zlasti pa v gradbenih okoliših, zato je izpolnjevanje odlokov izrednega pomena. Znano je, da smo prav tem službam do slej posvečali premajhno skrb.

SEVNIŠKI VESTNIK

DOKLEJ BOMO GOVORILI O ISTIH PROBLEMIH ŽENA?

Tu je 8. marec, praznik žena. Vsako leto ga praznjujemo. Vsakokrat govorimo o pravicah in problemih žena. Vendar, kaj je narejenega? Ali bomo probleme rešili samo s praznovanjem? Zapisali bi nekaj besed o sklepih, ki jih je postavila zadnja občinska konferenca žena in kako se uresničujejo.

Pisali smo že, da je bilo

deljskih dopoldanskih kleno predstavah v Sevnici in Krmelu. Vendar želenega nismo dobili. Drugi sklep je govoril o ustanovitvi pionirskega kluba in pionirske knjižnice, pa tudi tu nič narejenega. Potrebno bi bilo zgraditi otroški vrtec. Blok se bo gradil, kaj pa vrtec? Prav tako smo že pisali o igrišču pri vrteu. Naj ta zahteva žena ne bo pozabljena! Če hišni sveti nimajo kaj razpravljati, naj obravnavajo vsaj udeležbo pri gradnji igrišča. Upravni odbor DU je zadolžen, da organizira »tribuno družine«. Radi bi sišli predavanja o mladinski vzgoji. Se je čas, da se stvar uredi. Vsi čakamo na to!

Vse te sklepe bi letos lahko uresničili. Treba jih je resne obravnavati. Na proslavi žena jih bomo še enkrat osvežili in mnoge, ki so odgovorni za delo in reševanje ženskih problemov spomnili njihove dolžnosti.

Kaj je novega na Pokleku

Krajevni odbor Socialistične zveze na Pokleku-Selcah je na pobudo občinskega odbora SZDL iz Sevnice 25. februarja sklical sejo, na kateri so razpravljali

Razprave o VII. Kongresu LMS

Občinski komite LMS v Sevnici je na drugi plenarni seji prejel sklep, da bodo delegati, ki so se udeležili nedavnega mladinskog Kongresa v Kranju, pripravili predavanja o tem kongresu. Podobno: predavanji sta že bili v Krmelu in sevnški kopitarni, v drugih aktivih pa bodo v času, ki ga bodo določili, aktivni sami.

L. J.

Svetovni popotnik v Krmelu

V okviru predavanj, ki jih je v Sevnici organizirala delavska univerza, je minuli četrtek govoril Stane Tavčar o svojih vtičih s potovanja po severni Afriki, Libiji in Tunisu, kjer je bil z mopedom. Nepozabno doživetje so bili za gledalce posnetki kulturnih spomenikov, predvsem lepote stavbarstva starih afriških dežel.

Predavanje je tovarš Tavčar zaključil z misljijo, da je koristno videti tujino tudi zato, da potem znamo bolj ceniti to, kar imamo sami v svoji domovini.

D. B.

SOLNIKOVE SANJE

„Ah, kako krasne sanje sem imel noč,“ pravi profesor svojemu kolegu.

„Res? Kaj se vam je pa sanjalo?“

„Da sem moral prijaviti osebni davek na svoje prejemke!“

PLAČEVANJE KOMUNALNEGA PRISPEVKA IN

KANALIZACIJSKE PRISTOJBINE

Pred kratkim sta bila v Uradnem vestniku okraja Novo mesto objavljena dva zelo važna odluka občinskega ljudskega odbora Sevnica, ki urejata plačevanje komunalnega prispevka in kanalizacijske pristojbine.

Pred dnem izdaje odločbe o lokaciji objekta ali takrat, ko so glavne komunalne naprave dograjene v tolikšni meri, da je priključek nanje možen. Upravni organ, pristojen za gradnje, ne sme izdati uporabnega dovoljenja, dokler niso izvedeni posamezni priključki. Kolikor posamezni objekti glede na svoj namen ne bodo podvrženi obvezni priključitvi, bo odločil organ za gradbene zadeve občinskega ljudskega odbora z odločbo o načelnem dovoljenju oziroma z odločbo o lokaciji. Po 8. čl. omenjenega odloka prispevek ne sme presegati 10 odstotkov predračunske vrednosti posameznega objekta, za gradnjo individuálnih hiš pa prispevek za ureditev komunalnih naprav ne sme biti večji od 140 tisoč dinarjev.

Važno je, da mora investitor sredstva, ki so potrebna za plačilo prispevka za izgradnjo komunalnih naprav in ureditev stavbnih zemljišč, ki odpade na posamezen objekt, določi organ za gradbene in komunalne zadeve, v

nasprotinem primeru pa se odločba o lokaciji odkloni. Po tem odloku zbrana denarna sredstva se smejo uporabiti izključno le za ureditev električnega, vodovodnega, kanalizacijskega in cestnega omrežja.

Odlok o določitvi kanalizacijske pristojbine in prispevka za priključek na kanalizacijsko omrežje pa velja za celotno področje občine. Po tem predpisu se kanalizacijska pristojbina odmerja na osnovi količine odpadne vode. Tu se upošteva tudi črpanje vode iz lastnih vodnjakov. Pristojbina znaša 10 odstotkov od zneska vodarine mesečno.

Kanalizacijski prispevek se plača enkrat, in sicer po priključku na kanalizacijsko omrežje. Višina teme prispevka znaša:

- za enodružinsko hišo 6.000 din,
- za vsako nadaljnje družinsko stanovanje 4.000 din,

Vso skrb proizvajalkam in materam!

Ne bo odveč, če bomo za 8. marec vsaj malo pokramljali o zaposlenih materah. Ze v začetku moramo poudariti, da je napak misliti: zaposlena je samo tista žena, ki dela v proizvodnji. Ne, tudi gospodinja in mati, ki sicer ne gresta v službo, pa vendar delata ves dan v gospodinjstvu, sta zaposleni! Po zaposlitvi lahko torej ločujemo žene v ekonomsko zaposlene (one, ki delajo v tovarnah in drugod) in v neekonomsko zaposlene žene (one, ki so doma gospodinja). Na konferenci žena v naši občini smo prav zato največ razpravljale o dveh problemih: o varstvu otrok, ki predstavlja največjo težavo za ekonomsko zaposlene žene, in o problemu žena gospodinj, ki žele postati proizvajalka, pa nimajo primerne zaposlitve. Stevilke nam povedo, da je slednjih pri nas še zelo mnogo. Računati pa moramo, da bo ta težava vedno manjša, problem varstva otrok pa bo vedno bolj prihaja v ospredje.

Tudi družba mora težiti k vse večjemu zaposlovanju žena. Le tako lahko postane žena enakopraven in dovolj razgledan član družbe. Izkušnja nas uči, da je gospodinja vse preveč zaprta v ozek družinski krog, drobne družinske skrbi dušijo njeno zanimalje in jo odtrgujejo od razvoja. Prav nasprotno pa je žena proizvajalka bolj sproščena, zahtevnejša in se laže aktivno udej-

stuje v okolju. V naši komuni nas k zaposlovanju žena sili tudi gospodarska nerazvitošč, saj bomo le tako odpravili našo zaostalost in povečali materialno osnovo občine. S tem bomo hkrati ustvarili tudi ugodne pogoje za resnično reševanje problemov žena.

Občinski odbor Zveze borcev NOV Trebnje čestita ob prazniku žena vsem partizanskim materam, zlasti tistim, ki so izgubile može in sinove v NOB!

Priznati moramo, da smo v tem doslej vse preveč načelno in le poredkom razpravljali.

Stanovanjska skupnost v Trebnjem je že načela problem varstva otrok. Do seči moramo, da bo naš otroški vrtec res namenjen ženi-proizvajalki. Odprt naj bo tako, da bo ves čas matere zaposlitve otrok imel v njem prijetno varstvo. Na anketu, ki jo je poslala stanovanjska skupnost, je žal odgovorila samo polovica mater! Ker je slišati, da otroškega vrta v bodoče občina ne bo mogoča več podpirati z dotacijo, bi bilo prav, da bi že zdaj postopoma uvajali primerno ceno in se o tem čimprej pogovorili s starši.

Zelo počasi se stanovanjska skupnost loteva ustanavljanja raznih servisov, ki bi ženam nudili pomoč pri domaćem delu. Morda je posredi premalo stikov s prebivalci, ki bi vsekakor lahko dali vrsto dobrih podvod in hkrati tudi materialno pomagali.

Krajevni odbori so v naši komuni zelo delavnji,

vendar se preveč enostransko ukvarjajo zgolj s komunalnimi problemi. Na vasi tudi veliko razpravljamo o naprednem kmetijstvu, nikogar pa ni, ki bi spregovoril o naprednem gospodinjstvu! Znano je, da kmečka žena največ trpi zavoljo gospodinjskih

dnevnem garanju na polju samo še dodatna obremenitev, kakršne može ne poznavo. Krajevni odbori naj zato razmišljajo o urejenih periščih, o enostavnem varstvu otrok na vasi in še o drugem, kar bi lahko v znatni meri razbremeno kmečko ženo. Pobudnik takšnih akcij na vasi pa naj bodo kmečke žene s pomočjo Socialistične zveze!

Za letosnji 8. marec se odločimo: bolj kot doslej bomo skrbeli za ženo proizvajalko, ki razen dela v gospodinjstvu, tovarni, podjetju ali ustanovi opravlja zelo odgovorno nalogo, saj vzgaja mladi rod, iz katerega rasto novi državljanji – bodoči upravitelji naše domovine.

CIRILA ZIDAR

TREBANJSKE NOVICE

Sneg — veselje pionirjev

28. februarja je starešinski svet na osnovni šoli v Trebnjem razpravljal o akciji »Leto telesne kulture

Otroti ženam in materam-borkam

Prisrčno razpoloženje vlad med cicibani in pionirji v trebanjski občini. Povsed se pridno pripravljajo za proslave, ki jih bodo priredili v čast delovnim ženam, materam-borkam.

—ra—

mladih. Pionirji so žalostno ugotavljali, da najljubši del programa ne bo izveden, ker ne bo snega. Pred dnevi pa so njihove oči zabeleščale, ko so zagledale debelo snežno odoje. Tako program, ki so ga sestavili na seji ne bo ostal na papirju, temveč bodo pogumno zdrčali po beli snežni odoji.

Razveselite znance in svojce v tujini z DOLENJSKIM LISTOM!

ZAPISKI Z ZADNJE SEJE OBCINSKEGA LJUDSKEGA ODBORA

Prosветa, kultura in šolstvo v očeh ljudskih odbornikov

Skolstvo, prosvetna in kulturna, o katerih so tekle vse lanskot leta živahne razprave, so prišli v torek, 27. februarja, tudi pred obo zborom ObLO. V poročilih in razpravi je bilo prikazano pereče stanje na teh področjih, predvsem, kar se tiče prostorov za prosvetno dejavnost. Manjka knjižnic, zato so menili, da bo treba obnoviti nekaj kulturnih domov. Ob vsem pa so se strinjali, da je glavni problem za zdaj še vedno pomanjkanje materialnih sredstev. To se čuti tudi v dejavnosti ljudske univerze, ki je lanl uspešno zaorala na področju izobraževanja. Nima nameč svoje aparature, razen tega pa je brez profesionalca, čeprav bi imeli prav v naši občini veliko dela. Honarjni upravnik si sicer prizadeva, da bi delo teklo normalno, vendar ga zaradi pomanjkanja časa ne more sistematično voditi.

Pomanjkanje učil v šolah je splošno; učila, ki jih imajo, pa so vse prej kot primerena za sodoben pouk. V ta namen dajemo še vse premalo sredstev. Pouk je nekvaliteten tudi zato, ker ni učiteljev; zaradi prenizkih osebnih dohodkov prosvetni delavci odhajajo v druge poklice. Odborniki so ugotovili, da bi se stanje na tem področju izboljšalo, če bi povečali šolski

sklad. Poiskati bo treba nove vire sredstev za ta sklad, zato bo potrebna pomoč vseh občanov. Teh problemov pa nikakor ne bo mogoče rešiti brez družbenih političnih organizacij in šolskih odborov. Do nedavnega se je pri reševanju podobnih nalog kazala ozkost šolskih odborov. Ti največkrat tudi niso našli primerne oblike za povezavo s pristojnimi organi, kolikor ni šlo v razpravi za osebne prejemke in materialne izdatke šol. Nujna je skrb za prosvetnega delavca na terenu, ker ljudsko mnenje šolo in učitelje še vedno ocenjuje tako ali podobno: »Ta šola je dobra in učitelji tudi, ta pa nikakor ne in učitelji tudi ne.« Taka ocena je že marsikaterega prosvetnega delavca spravila iz poklica. Šolski odbori si zadnje čase sicer prizadevajo urediti vprašanje tako, da zadržujejo prosvetne delavce s terenskimi dodatki, ki jih dodeljujejo glede na oddaljenost od večjih središč, vendar so to šele začetki.

Nato so odborniki zvedeli, kako poteka gradnja nove šole v Trebnjem, ki bo dograjena v treh obdobjih. Z gradbenim podjetjem Pionir iz Novega mesta je podpisana pogodba o izvršitvi del v prvi fazi; zanj so sredstva zagotovljena.

vsa potrebna dela, kot so drežna in agromelioracije. Verjetno bo treba misliti tudi na naprave za občasno umetno namakanje. Na ta način pridebljeno zemljo, sposobno za pridelovanje poljščin, bo prezel novo zgrajeni obrat v Martinji vasi, ki bo zajel okoli 300 ha zemljišč.

Krčenje gozdov in izsuševalna dela se bodo pričela tudi ob reguliranem potoku Vejeršči. Tu bodo izkrčili približno 60 ha gozda. Izsuševalna dela se bodo verjetno začela že letos, in sicer na 100 ha zemljišč, ki so še vedno prevladna za pridelovanje dobre krme. Razen tega bodo izkrčili gozdove še v nekaterih drugih krajih: v Veliki Loki, Vel. Gabru, Medvedjem selu in Dol. Nemški vasi; vendar to le, če bodo takšen ukrep narekoval splošne družbene koristi in potrebe. To bo do neke mere odvisno tudi od tega, kako bodo kmetovalci pri-

Ista komisija je potem predlagala obema zboroma ObLO naj razpravljata o poročnih zadavah. Ko je šlo za jamstvo kmetijski zadrug, ki namerava najeti posojilo, so odborniki zahtevali nekoga iz zadruge, naj razloži, s čim KZ utemeljuje svojo prošnjo, oziroma s kakšnimi podatki jo podpira. Odborniki so zahtevali, naj bo v prihodnje o podobnih zadavah več razprav, še preden bl stvar prišla pred odločitev ObLO. Začasna jamstva bo odslej dajala posebna skupina ljudi, ki delajo na ObLO, vendar bo obvezna ob takih primerih poročati obema zboroma na seji.

Za drugimi občinami so tudi v Trebnjem razpravljali o ustanovitvi raznih skladov ter v zvezi s tem sprejeli ustreerne odloke. Potrjeni so bili člani upravnih odborov trebanjske lekarne, zdravstvenega investicijskega skladu, gasilskega skladu, kinopodjetja v Trebnjem itd. Hkrati so razrešili upravnike nekaterih podjetij in predlagali nove.

Več pozornosti izseljencem!

Občinski odbor Socialistične zveze Crnomelj je opozoril vodstva krajevnih organizacij, da morajo imeti pregled nad slehernim našim izseljencem, ki se vrača za krajšo ali daljšo dobo v svojo domovino in svoj rodni kraj. Vračajoči se izseljenici naj bodo deležni naše pozornosti, kajti le tako bodo res občutili vso topilno domačega ognjišča. Pričakati jim je potreben dejansko sliko našega današnjega dne v primerjavi s temno preteklostjo ter pojasniti težkoče, s katerimi se dnevno srečujemo v prijedevanju za vsestranski napredok. Izseljenici naj vidijo vse: to, česar še nismo uredili, in seveda tudi tisto, kar smo že ustvarili.

Meja skozi gledališče

Meja med ZDA in Kanado je dolga 3988 kilometrov in je že nad sto let bolj simbol kot prava meja med tem dvema državama. Nekjer ob njej ni nobenih utrdb na vojaških postojank. Na tej meji leži tudi neko staro mesto in meja gre točno skozi sredino gledališča. Tako sedijo v Ameriki, igrači na održi pa igrali v Kanadi.

Bodočnost kmetijstva

Arondacija je eden najnovnejših ukrepov, če hočemo na posestvu oziroma ekonomiji smotreno gospodariti. Razparcelirana zemljišča, meje in včasih še neurejena pota do posameznih parcel močno obremenjuje stroške proizvodnje in tudi moderna agrotehnika je na majhnih parcelah nemogoča. Takšno je stanje na vseh naših ekonomijah, razen Kmetijskega poselstva Dob, ki ima razmeroma že urejena zemljišča.

Zaradi tega strokovnjaki v kmetijski zadruži že pripravljajo načrte za arondacijo, ki bo izvedena na vseh obstoječih ekonomijah. Razen tega je arondacija predvidena tudi tam, kjer so večje površine splošnega ljudskega premože-

nja, četudi tam še ni ekonomij. Ta zemljišča bodo namejena za proizvodnjo krme za predvidena pitališča. Razumljivo je, da ne bomo mogli zajeti takih parcel splošnega ljudskega premoženja, ki leži v hribovitih predelih. Takšna zemlja bo še nadalje ostala izven obdelave

Piše TONE ŽIBERT

družbenega sektorja, po izdelani pedološki analizi pa bo zajeta za gozd ali sadjarstvo. Smisel arondacije je v tem, da bomo pridobili velike parcele, ki bodo omogočile cene in intenzivno proizvodnjo. Istočasno pa bomo pridobili vsele kulture v prid kmetijstvu, bomo izkrčili okoli 200 ha gozda, nato pa opravili

POROČE VALEC KOMUNE VIDEM - KRŠKO

Sindikat senovških rudarjev o novih nalogah

V zadnji številki našega lista smo na kratko že poročali o občnem zboru sindikalne podružnice rudarjev na Senovem. Z vsebino poročila, razpravo in zaključki občnega zборa seznanjamo bralce v tem sestavku.

Sindikalna podružnica rudarjev se je zavedala nalog pri uveljavljanju novega gospodarskega sistema. Zaradi tega so lani decentralizirali delo sindikalne podružnice. Postavili so aktive po obračunskih enotah ter izvolili dobra vodstva aktivov. 11 sindikalnih aktivov in 2 obratna sindikalna odbora omogočajo rudarjem, da se uveljavljajo v delavskem samoupravljanju. Tako postaja prizvajalec v senovskem rudniku resnični upravljavec.

GOSPODARSKI PROBLEMI V RUDNIKU

Zaradi znatno zmanjšane porabe premoga v potrošnji je večina rudnikov zašla v gospodarske težkoče, ker zalog ne morejo plasirati na tržišču. Pri rudniku na Senovem zaenkrat še ni bilo takšnega zastopa, vendar so bili odje-

malci premoga nerdiči plačniki. To pa je nujno zahtevalo povečanje obratnih sredstev. Že samo dejstvo, da so cene senovškega premoga za 10 do 12 odstotkov višje od cen zavških premogovnikov, nлага kolektivu nove naloge. Občni zbor je bil mnrena, da se je na tržišču možno uveljaviti le s kvalitetnim premogom, hkrati pa je treba znižati proizvodne stroške premoga.

V senovškem revirju pojenjajo zaloge premoga. Zaradi načrtnega črpanja se proizvodnji lani zmanjšali za 6 odstotkov, število zaposlenih pa se je zmanjšalo za 85. S tem pa se zdavnaj problem ni rešen. Rudnik se je sicer že leta 1960 lotil priprav za gradnjo cementarnice. Vse doseganje raziskave so namreč ugotovile veliko kvalitetnih surovin za izdelavo cementa. Cakajo le še na odločitev zvezne Investicijske banke. Ni pa zagotovo, če bodo posojilo dobili, kajti prispev je baje okoli 20. Delegati na občnem zboru so se posebno razpravljali o problemu rudnika in zahtevali od odgovornih činiteljev, naj

Na pobudo prizvajalcov je sindikalna podružnica posredovala pri zobni ambulanti, da ordinira v popoldanskem času.

Tudi za izobraževanje zaposlenih je bilo vloženih veliko sredstev. Izkušnje pa so pokazalo, da bi se moralo v rudniku uvesti sistematično izobraževanje zaposlenih, kajti lani se jih je veliko izobraževanju upiralo.

Rudarji so se zlasti močno udejstvovali v športni dejavnosti, kjer so dosegli lepe uspehe.

Lani je bilo v raznih domovih na oddihu 265 članov kolektiva s svojimi družinami. Ker pa rudnik nima lastnega letoviškega doma, je bilo na občnem zboru predlagano, naj bi kupili počitniški dom v Vrsarju pri Poreču, kjer je naprodaj primerena stavba po zelo ugodni ceni.

Občni zbor je sprejal več pomembnih sklepov. Članstvu nalaže izpolnitve planških nalog v proizvodnji; priporoča učvrstitev decentralizacije sindikalnih organizacij, obratnih sindikalnih odborov in sindikalne podružnice; prav tako, naj bi čim več pristojnosti pre-

Zbor prizvajalcev o pravilnikih o delitvi osebnih in čistih dohodkov

2. marca je zbor prizvajalcev občinskega ljudskega odbora Videm-Krško razpravljal o pravilnikih o delitvi čistega in osebnega dohodka. Na priporočilo komisije za pregled pravilnikov je zbor prizvajalcev z manjšimi primbami odobril pravilnike sledečih podjetij: Trgovskega podjetja »Resak«, Trgovskega podjetja »Promet«, Valvasorjeve tiskarne, »Transporta«, Tovarne čokolade »Imperial«, Elektro, Kmetijske zadruge, Gradbenega podjetja »Sava«, Konfekcije papirja, gostišč »Pri mostu«, »Kočarcu in »Murku« (vsaj iz Vidmu-Krškega). Potrjeni pa so bili še pravilniki »Preskrbe« na Senovem, Elektrarne v Brestanici, Restavracije v Senovem,

Kmetijske zadruge v Brestanici, gostišča Vinarske zadruge v Kostanjevici in restavracije »Pod Gorjancem« v Kostanjevici.

Seja občinskega odbora SZDL

8. marca bo ob 8. uri zjutraj seja izvršnega odbora občinskega odbora SZDL. Na seji bodo v glavnem obravnavati družbeni plan in proračun občine.

Priprave za občni zbor sindikalnega sveta

V teku so priprave za občni zbor občinskega sindikalnega sveta, ki bo končna marca ali v začetku aprila. Občnega zabora se bo udeležilo okrog 110 delegatov, ki bodo zastopali 5200 članov.

PESTRA RAZPRAVA NA SINDIKALNEM OBČNEM ZBORU PAPIRNIČARJEV TOVARNE »DJURO SALAJ«

27. februarja se je na občnem zboru sindikalne podružnice tovarne celuloze in papirja zbral kar 134 delegatov. Kot gostje so se občnega zabora udeležili predstavniki republikega sindikata papirničarjev, okrajnega in občinskega sindikalnega sveta ter političnega in občinskega vodstva.

Poročilo o problemih in uspehih podjetja ter delu sindikalne podružnice je prebral predsednik tovarnine sindikalne podružnice Zoran Dular. V večurni živahnji razpravi so delegati obravnavali določene probleme in predlagali marsikaj koristnega. Večino govora je bilo o obratu družene prehrane. Ugotovili so, da je bil sklep o ukiniti regres za enolomčico preuranjen, in se hkrati zavzeli za uvedbo regresa v večjem

znesku kot do sedaj. Menili so, da je treba obrati družbenice prehrane nuditi pomoč in mu omogočiti, da bo s topilim obrokom hrane zaposlene zadovoljil.

O delitvi osebnih dohodkov so delegati menili, da nastajajo pri nagrajevanju preveč razlike. Delegati so spravili, čemu se je v tovarni v enem letu na novo zaposlio 152 ljudi, ki obremenjujejo osebne dohodke. Predlagali so, naj bi se osebni dohodek ugotovil po ekonomskih enotah. Ugotovljeno je bilo tudi, da nekateri delovodje nimajo pravilnega odnosa do delavcev. Občni zbor je nadalje predlagal, naj bi uprava podjetja upoštevala zaposlene na lesnem prostoru in jih sčasoma zaposli na proizvodnji. Do sedaj se je namreč dogajalo, da so na novo zaposleni dobili takoj zaposlitev v proizvodnji, delavci z lesnega prostora pa so morali še naprej ostati na težkih delovnih mestih. Neki delegat je razpravljal o delu sindikalnih pododborov v tovarni in ugotovil, da njihovo delo ni najboljše. Predlagano je, naj bi se športna

nesli na obračunske in predračunske enote, področje izobraževalne službe v podjetju pa je treba vključiti v dejavnost izobraževalnega centra. Končno naj bi se proučile vse možnosti za nakup počitniškega doma.

Zakaj propadajo naši sadovnjaki in vinogradi?

Delavska univerza bo prihodnji teden organizirala predavanja v Dolenji vasi, Velikem Podlogu, Leskovcu, na Senušah, Velikem Trnu, Raku, v Podbočju, Kostanjevici, na Gori in v Koprivnici. Kmetijski strokovnjaki z občine bodo predavalci »Zakaj propadajo naši sadovnjaki in vinogradi?«

Delavska univerza bo prihodnji teden organizirala predavanja v Dolenji vasi, Velikem Podlogu, Leskovcu, na Senušah, Velikem Trnu, Raku, v Podbočju, Kostanjevici, na Gori in v Koprivnici. Kmetijski strokovnjaki z občine bodo predavalci »Zakaj propadajo naši sadovnjaki in vinogradi?«

ZAPISKI Z LETNE SKUPSCINE BORCEV NOB IZ VIDMA-KRSKEGA

Borci: ali pozname svoje pravice?

28. februarja je bila v Vidmu-Krškem redna letna skupščina Občinskega združenja borcev NOB. 55 delegatov je na skupščini zastopalo preko 1300 članov ZB. Tov. Franc Dragan, tajnik Občinskega združenja ZB je prebral zanimivo poročilo, v katerem je bilo med drugim zaznani, da se je delo občinskega združenja odvijalo v komisijah. Komisija za skrb borcev je prejela v preteklem letu 120 prošenj različne vsebine; prošenje je reševala v soglasju z osnovnimi organizacijami. Stalne podpore oziroma občinske priznavalnine so bile odobrene 8 borcem, enkratno denarno pomoč pa je prejelo 23 borcov. Za upokojitev je občinski odbor ZB predlagal 17 bivših borcev, od katerih jih 11 pokojnino je prejema. V kratkem pa bo predlagan za upokojitev še 7 članov.

Dolgori iz sklada za obnovo podeželja so bili odpisani vsem članom ZB. Za gradnjo stanovanj je bilo odobreno iz stanovanjskega slada 8 milijonov dinarjev z 1-odstotno mero. Upravni odbor stanovanjskega sklada je

borcem NOV nudil še druge olajšave.

Vprašanje zdravljenja borcev je iz leta v letu bolj perece. Zato bo občinski odbor ZB zajamčil zdravljenje svojim članom tudi v poletnem času. Lani je bilo na okrejanju 120 članov, letos pa se jih bo moralno zdraviti še več. Zato bi kazalo, da bi se zdravstvena komisija sestala posebej zaradi borcev, predlaganih za okrevanje ali zdravljenje. Na okrevanje pa jih bodo posiljali v bližnja okrevališča, in sicer na Lisco, Bohor, Polom itd., ker so stroški v domačih domovih znatno manjši. Tako bo letos možno poslati na okrevanje več članov.

Veliko pozornosti so bili deležni zlasti otroci padlih borcev in žrtev fašističnega nasilja. Komisija je zabeležila 60 takih otrok; vsi prejemajo študijsko podporo ali pa invalidski dodatek. V minulem letu je bilo poslanih na okrevanje 10 otrok. Komisija se stalno zanima za življeno teh otrok, za njihove učne uspehe in življenske razmere.

Zlasti je bilo odgovorno in

postavljenih več obeležij in spomenikov. Letos bo v Brestanici postavljen spomenik v spomin na izseljeništvo. Do sedaj je bilo v občini postavljenih 11 spomenikov, 11 spominskih plošč in 4 obeležja.

V pestri razpravi je sledovalo več delegatov. Predlagali so, naj bi se na Raku vzidala spominska plošča in uredilo zanemarjeno grobišče borcev na pokopališču v Oštercu. Clani ZB na Velikem Trnu so vključeni v organizacijo ZB na Raku, vendar zaradi slabih avtobusnih zvez ne morejo prihajati na sestanke. Predlagano je bilo, naj bi se vključili v organizacijo ZB v Leskovcu. Glede postavitve novih spomenikov pa je skupščina priporočila organizacijam, naj bi se prej uredila grobišča borcev. Prav tako naj bi ObLO izdal odlok o zaščiti posameznih partizanskih grobov. Le tako bi bilo zajamčeno, da ne bi grobov padlih borcev prekopali. Predlagano je bilo tudi, naj bi se na območju občine organizirali seminarji, na katerih bi se člani ZB seznanili s svojimi pravicami.

DOLENJSKI LIST 13

Žene se v družbenem življenju vse bolj uveljavljajo

Pred praznovanjem dneva žena smo obiskali Francko Stupar, učiteljico na osnovni šoli II v Vidmu-Krškem. Tovarišica je članica okrajnega in občinskega ljudskega odbora, občinskega sveta za zdravstvo in sveta za šolstvo, prosveto in kulturo ter šolskega odbora in že več let

kom nudili. Otroški igrišči je v mestu zelo malo, pogrešamo pa tudi varstvene ustanove.

Ali bi nam hoteli kaj več povedati o delu gospodljavnega centra in kakšne koristi so imele žene od tega centra?

Gospodinjski center je pričel samostojno delovati leta 1956. Ze od začetka ima center svoj delovni program, ki mu se danes služi za osnovo. Razpostali smo anketo in ugotovili, da si žene želijo predvsem pralnico, čistilnico, kopalnico in krapalnico. Tako smo ustanovili pralnico, kasneje pa smo s stanovanjsko skupnostjo odprli kemično čistilnico, krapalnico in kopalnico. V ostalih krajinah občine pa smo organizirali predavanja in seminare za konservarjanje sadja in sočivja, pripravo sokov in mesnih izdelkov. Ti nasveti so ženam vselej koristi. Tudi s kmetijskimi in gospodinjskimi nasveti smo ženam pomagali. Naš center je tudi sodeloval pri ureditvi obrata družene prehrane in organiziral vsako leto seminare za vodje in kuharice šolskih mlečnih kuhinj.

All menite, da se žene v videmsko-krški občini dovolj uveljavljajo v družbenem in političnem življenju?

Po mojem mnenju se žene v naši občini dovolj uveljavljajo v družbenem življenju. Vesto izvršujejo zadane naloge. Ze sama razprava na konferenci žena o varstvu in vzgoji otroka dokazuje, da si žene tudi v tem pogledu žele napredka. Mislim pa, da je naša skrb za vzgojo predšolskih in šolskih otrok upravičena. Otrok je v Vidmu-Kršku vsak dan več, nihče pa ne vpraša, kaj smo tem otro-

kom nudili. Otroški igrišči je v mestu zelo malo, pogrešamo pa tudi varstvene ustanove.

Katera je vaša največja želja?

Kot mati dveh otrok si najbolj želim, da bi otroka vzgojila v zavedna delavna državljanina in da bi letos uredili vprašanje otroških igrišč in varstvene ustanove v Vidmu-Kršku. To pa ni samo dolžnost žena, temveč celotne družbe.

Naj še dodam, da bomo že naša skrb za vzgojo predšolskih in šolskih otrok upravičena. Otrok je v Vidmu-Kršku vsak dan več, nihče pa ne vpraša, kaj smo tem otro-

kom nudili. Otroški igrišči je v mestu zelo malo, pogrešamo pa tudi varstvene ustanove.

Ali menite, da se žene v videmsko-krški občini dovolj uveljavljajo v družbenem in političnem življenju?

Po mojem mnenju se žene v naši občini dovolj uveljavljajo v družbenem življenju. Vesto izvršujejo zadane naloge. Ze sama razprava na konferenci žena o varstvu in vzgoji otroka dokazuje, da si žene tudi v tem pogledu žele napredka. Mislim pa, da je naša skrb za vzgojo predšolskih in šolskih otrok upravičena. Otrok je v Vidmu-Kršku vsak dan več, nihče pa ne vpraša, kaj smo tem otro-

kom nudili. Otroški igrišči je v mestu zelo malo, pogrešamo pa tudi varstvene ustanove.

Katera je vaša največja želja?

Kot mati dveh otrok si najbolj želim, da bi otroka vzgojila v zavedna delavna državljanina in da bi letos uredili vprašanje otroških igrišč in varstvene ustanove v Vidmu-Kršku. To pa ni samo dolžnost žena, temveč celotne družbe.

Naj še dodam, da bomo že naša skrb za vzgojo predšolskih in šolskih otrok upravičena. Otrok je v Vidmu-Kršku vsak dan več, nihče pa ne vpraša, kaj smo tem otro-

kom nudili. Otroški igrišči je v mestu zelo malo, pogrešamo pa tudi varstvene ustanove.

Ali menite, da se žene v videmsko-krški občini dovolj uveljavljajo v družbenem in političnem življenju?

Po mojem mnenju se žene v naši občini dovolj uveljavljajo v družbenem življenju. Vesto izvršujejo zadane naloge. Ze sama razprava na konferenci žena o varstvu in vzgoji otroka dokazuje, da si žene tudi v tem pogledu žele napredka. Mislim pa, da je naša skrb za vzgojo predšolskih in šolskih otrok upravičena. Otrok je v Vidmu-Kršku vsak dan več, nihče pa ne vpraša, kaj smo tem otro-

kom nudili. Otroški igrišči je v mestu zelo malo, pogrešamo pa tudi varstvene ustanove.

Katera je vaša največja želja?

Kot mati dveh otrok si najbolj želim, da bi otroka vzgojila v zavedna delavna državljanina in da bi letos uredili vprašanje otroš

„SKUHALA BOM ŽGANCE...“

»Oh, s kako zavzetostjo je mama priopovedovala o tem dogodku! Obiskal jo je bovec-partizan. Na griču, od koder je bil lep razgled tja do Kolpe in še čez na hrvatsko stran, je bila straža. Straža se je menjala vsake štiri ure. Med borci na straži je bil tudi mlad partizan s Primorskega. Pod gričem je stal nekaj hiš, med njimi tudi prikupna hišica, ki jo je nas znane takoj rad obiskoval.

Mama je osamljena bila ravno sedla k mizi. S krožnika se je kadilo zelje z žganci. Iznenada je neka postava zastrela vhodna vrata, ki so edina razsvetljena temačni prostor v veži. Nekako z zadrgo je bovec z brzostrelko pozdravil mamo:

— Dober dan, mati!

— Pozdravljen, ravno prav si prisel, tudi zate imam dovolj skuhanega.

Videla je, kako so se mu zasvetile oči ob pogledu na žgance. Vstala je od mize in postavila svoj krožnik preden.

— Le jej, saj si močan in zdrav! Pred nedavnim so minile borbe tod okoli in ni bilo časa jesti.

Mama je z zadovoljstvom gledala mladega partizana, kako mu je šlo vse v slast, kar je pripravila. Opazovala ga je in razmišljala: Kdo ve, katera mati in kje daje

Črtica je posvečena vsem belokranjskim materam ki so si od ust odtrgovale, da so lahko postregle borcem partizanske vojske

— Mati, če se vrnem, vam prinesem soli. — je veselo rekel.

— Glavno je, da se vrneš, pa čeprav ne boš prinesel soli; skuhala bom žgance iz sveže moke. Tudi brez soli bodo dobrati, sladki.

Vedela je, kako dragocene je sol in kako drago morajo včasih borci plačevati take podvige. Ko bo vojne konec, bo tudi soli dovolj, si je mislila.

Potem se je poslovil od mame in še naročil:

— Pa zdravi ostanite! Ko se vrnem, vas obiščem.

Mama mu je še enkrat objubila, da bo skuhala dobre žgance, ko se vrne.

Na peči je posušila koruzo in jo potem v vrečki pod roko, ker na glavi zradi starosti ni mogla več

daj, jo je še bolj utrdilo. Ce je le mogla, je vsakemu rada pomagala. Za partizane pa bi bila dala tudi zadnjih grizljaj, četudi bi bila sama lačna.

Mladi Primorec je marmarad priopovedoval o dolgih pohodih in borbah v Kordunu, na Notranjskem in Primorskem. Priopovedoval ji je, da bodo šli kmalu na Kordun po soli.

nositi, odnesla v mlino. Tuđi mlinar je bil partizan, postavljen od vojaške komande, ker je mlino delal tudi za vojaške enote. Prisla je po bližnjici, po poteh, ki jih v teh časih že dolgo nihče popravljali. Zato jo je pot še bolj utrudila.

— Boš mi zmlel koruzo?

Lepo moko mi napravi, bom imela za žgance!

Mlinar jo je poznal in ji

Prišel bo in spet bo njezina postava zasenčila vhodna vrata. Nasmejan bo

— Pozdravljena, mama!

Namiz pa se bo dvigala sopara iz sveže kuhanih žgancev.

Tiste dni so se vračali borci iz Korduna, Zaradi soli, ki so jo šle iskat vojaške enote za bolnišnice in civiliste, so se bile hude borbe pri prehodu čez Drežnico na Hrvatsko. Ustaši so jih napadali, da jim onemogočijo prenos soli. Tako so morale posebne skupine čistiti pot oziroma prehoda, da so druge lahko prenesle sol na varno.

Mama pa je čakala zmanj. Njen znanec se ni vrnil. Ni vedela, če je ostal živ ali ne. Tudi hišico pod gričkom je kmalu zajela ofenziva. Na pogorišču je ostalo le ognjišče in krušna peč.

Spet je mama slonela pred ognjiščem in kuhalo žgance. Ce je pot zanesla lačnega partizana mimo pogorišča, je vedno imela zanj skromno okrepčilo.

France Mihelič: MATI

Veliko zanimanje za okrajno revijo

Pred dnevi sta bila v Vidmu-Krškem in v Novem mestu sektorska posvetna za pripravo okrajne revije kulturne dejavnosti. Enajst dramskih skupin, 6 pevskih zborov in 7 zabavno glasbenih ansamblov s pevci zabavnih popevk ter večje število recitatorjev je že poslalo prijave.

Ocenjevanje se je že pričelo. Prvi so nastopili igralci Svobode »Bratje Milavci« iz Brezine. Ze lani so na reviji dosegli zelo lep uspeh. Predsednik žirije nam je o letošnji predstavi zavajal le to, da je bil prijetno presenečen nad izvedbo, saj je bila še boljša kot lani.

Mesec marec bo potekal v znamenju mrzličnih priprav stoterih vaj, predstav in upanja na uspeh. Žirija bo močno zaposlena. Skoraj vsak dan bo morala oceniti nastop te ali one skupine. Ocenjevanju bodo sledili

razgovori in posveti. Do revije se lahko še marsikaj popravi, prav tako tudi glede priprav kandidatov iz severne občine: Žirija namreč nima od tam na seznamu še vedno nobene. Pa vendar so v tej občini Svobode, kulturne skupnine in posamezniki, ki reviji ne bi delali sramote. Tam je tudi občinski svet Svobod in prosvetnih društev!

In izbor? Ne bo lahek. Prijavljeni dela so vsa zanimalva, izvajalcji najboljši amaterji v okraju, število nastopajočih na reviji omejeno. Morda bo odločala ena sama točka. Izbor bo znan 31. marca.

Dvajset dni za tem se bo v Domu Svobode v Vidmu-Krškem v svečanem vzdružju pričela revija. Tudi tam se že temeljito pripravljajo. Pravijo, da bo še lepše kot lani. Skupinam iz vsega okraja bodo pripravili prisoten sprejem. Predsedstvo okraj-

nega sveta Svobod bo vseki nastopajoči skupini poklonilo lepo spominsko darilo. Ce ga bo dobila skupina, ki bo izvajala »Othella«, ali kdor koli, bo to priznanje umetniški rasli vsega našega amaterstva.

— Jurčkom, če ga bo dobil zbor, ki bo pel »Moječe«, ali ansambel, ki bo izvajal »Mack the Knife«, ali kdor koli, bo to priznanje umetniški rasli vsega našega amaterstva.

Obisk pri mladih lutkarjih

Pionirji osnovne šole v Metlikah imajo lutkarski krožek, ki šteje deset članov. Letos so dali že tri predstave v Metlikah in enkrat gostovali v Gradcu. Tov. Brancljeva, ki krožek vodi, nam je o njem povедala:

— V začetku nismo imeli ničesar. KUD JANEZ MARENTIČ nam je dal nekaj sredstev, da smo si dali napraviti oderček. Učenci so sami izdelali lutke. Ekipo imamo organizirano tako, da eni samo igrajo, drugi pa skrbe za vse ostalo.

Letos nam je šola dala najpotrebnje stvari, da

smo lahko nastopili z igrico »Kralj Matjaž in Alenčica«. Nameravamo gostovati še na Suhorju. Radovici in v Semiču. Ponovili bomo igrico že enkrat v Metlikah, ker bodo prišli na obisk učenci iz osnovne šole v Zakantu. Volja je dobra, samo denarja nima.

Upajmo, da se bo naša tudi zanje pomoč.

Ste si že naročili SLOVENSKI PRAVOPIS?

Državna založba Slovenije bo letos izdala novi SLOVENSKI PRAVOPIS, za katerega vlada med najširšimi plastimi izredno zanimanje. Knjiga bo stala za naročnike 4500 din, ki jih je treba plačati v največ dveh obrokih do 15. aprila, če hočete dobiti pravopis po znižani ceni. — Knjigarna v Brezicah je zabeležila do sobote že nad 50 naročnikov, vsaj še toliko pa jih bo zbrala v prihodnjih tednih. Knjigarna v Novem mestu ima že zdaj čez 100 naročnikov. Novi pravopis si lahko naročite v najbližji knjigarni, lahko pa tudi naravnost pri Državni založbi Slovenije (Ljubljana, Mestni trg 26).

— Novi pravopis bo po izidu hitro razprodan, zato si zaradi omejene naklade in velikega povpraševanja knjigo pravočasno zagotovite!

Bogdan Borčič:
PARISKI KLOSAR

IZ RAZPRAV O NOVI JUGOSLOVANSKI USTAVI

Ne gre z golj za vsakdanji kruh

Tudi na političnem področju je bil storjen velik razvoj. Razvile so se nove oblike Socialistične zveze in Zveze komunistov. Socialistična zveza delovnega ljudstva je postala najpomembnejši organizem družbenega samoupravljanja, ki mora biti poučen o vseh rečeh, ki lahko da svoje mnenje o vseh zadevah in ki se ima pravico vmešati v vse — seveda brez ukazovanja. Članstvo v Socialistični zvezi postaja pravica slehernega državljanja, ki priznava njen program. Zatorej mora Socialistična zveza dobiti svoje mesto tudi v ustavi — kot ustavni organ.

Zveza komunistov sicer ni samoupravni organ, toda kot jedro Socialistične zveze ima vso možnost, da s prepričevanjem usmerja ves razvoj k napredku. Svoje vodilne vloge ne izraža več z ukazovanjem, temveč s silo prepričanja. Zveza komunistov nima nameна, da bi vladala namesto ljudi, ampak je njena naloga, da idejno usposobi ljudi, da bodo sami znali vladati svoje tovarne, svojo komuno in širšo skupnost.

Namesto ljudskega odbora: občinska skupščina

V tem času, se pravi po letu 1953, se je razvil tudi komunalni sistem. Komuna je postala čisto nov pojav neposredne demokracije. Občinski ljudski odbor je le še na pol državnih organov, sicer pa čedalje bolj postaja usmerjevalec in vsklajevalec vsega življenja v komuni — v tem spletu samoupravnih or-

ganizmov, povezanih med seboj. To bi si lahko razložili nekako takole: vsak samoupravni mehanizem — delovni kolektiv tovarne, stanovanjska skupnost, krajevni odbor, kolektiv bolnišnice, šolski odbor, hišni svet in mnogi drugi — sicer diha z lastnimi pljuči, hkrati pa je z vsemi svojimi žilami in živci vključen v celotno telo komune. Vloga koordinatorja in usmerjevalca vseh teh interesov pripada ljudskemu odboru, ki pa smiseln in seveda tudi vsebinsko postaja preozenek pojmen in bo po novi ustavi najbrž preimenovan v občinsko skupščino. Vsebinsko, ne le smiseln, bo to nov pojav, ko se bo skupščina odresla kopice drobnih nalog, ki jih zdaj opravlja ljudski odbor, in se posvetila bistvenim vprašanjem v komuni. Številna drobna vprašanja naj bi prenesla na odbore (sedanje svete ljudskega odbora) ali pa kar na operativno uprave.

Delovski razred postaja vodilni činitelj

Ker imamo poleg proizvajalcev v gospodarstvu tudi upravljavce v družbenih službah, se bodo poslej odprla vrata v zbor proizvajalcev tudi predstavnikom proizvajalcev nematerialnih dobrin. Po novi ustavi, sodeč po dosedanjih razpravah naj bi se zbor proizvajalcev na vseh nivojih — v komuni, okraju, republiki in zvezni — preimenoval v zbor delovnih skupnosti ali pa naj bi imelo kar vsako toršče družbene dejavnosti svoj zbor proizvajalcev. Ta pojav ne pomeni le neko

organizacijsko spremembo, ampak se v njem kaže tudi nova kvaliteta: s premagovanjem razrednih razlik se je razširil delavski razred, ki postaja s svojo materialno močjo in zavestjo vodilni činitelj v naši družbi.

Zaradi novega položaja našega državljanov v družbi, zavoljo njegovih upravljalskih pravic in dolžnosti tudi v podjetju, ustanovi in komuni kakor tudi v širši skupnosti, naj bi se tudi zbori volivcev poslej imenovali zbori občanov. Stanovanjske skupnosti in krajevni odbori kot samouprava v naselju, v mestu in na vasi, naj bi imeli po novi ustavi skupen naziv — krajevna skupnost.

Poslanci in referendum

Poslancev po novi ustavi ne bi več volili na podlagi splošne in enake volilne pravice neposredno, razen v občinskih zborih. V našem družbenem sistemu, v pogojih neposredne demokracije, ni več klasičnega poslanca za parlament. V širši, demokratični razpravi, v kateri bi tvorno sodelovala Socialistična zveza, bi izbrali najprej kandidate, izmed njih pa bi ljudski odbor izvolil poslance, s tem da bi moral poslance v Zvezni zbor in Republiški zbor potrditi s referendumom. To se pravi, da bi imeli delovni ljudje, ki bi že takoj in tako sodelovali pri določanju kandidatov, še to možnost, da bi z referendumom poslance potrdili ali ne.

Zmanjšana vloga zveznega izvršnega sveta

Nova ustava bo uzakonila okraj kot skupnost komun, ki je še potrebna, dokler komunalni sistem ne bo tako razvit, da bodo komune lahko delovale popolnoma samostojno.

Ko bi imeli več igrač...

Z obiska v kandijskem otroškem vrtcu v Novem mestu

Zunaj je bilo megleno in na cestah se je topil sneg, ki ga je ponoči nasulo. V Kandijskem vrtcu pa je si jalo sonce. Tisto sonce, ki ga lahko ustvari samo sreča Matjažkov, Andrejčkov in drugih malih bitij in ki se ne da prenesti na papir.

V veliki, svetli sobi so posedli okrog licih mizic in si kar sami delijo malico. Seveda, to nalogu ima dežurni, to pa je tisti, ki je bil zjutraj najbolj prišten. Tako je tudi prav! Delo naj za otroka ne bo kazenski, temveč nagrada. In Janez je vesel, da sme deliti malico. Zdi se mu, da je že velik in veliki ljudje semorajo lepo vesti.

Malica je dobra in komur je še posebno tehnika, dobi dodatek. Potem je na vrsti telovadba. Tu ni tako enostavno, kot morda mislite! Iz piščka, ki krili s perutkami, je treba naenkrat postati žaba ali neron den medved pa morda muca ali petelinček, ki stoji na eni nogi.

Najlepše je seveda gledati diafilmne in pri tem poslušati tova iščico vzgojiteljico.

V daljni deželi so živele drobne Kapljice. Njihova mamica je bila morje in... Velike, začudene očke so strmele na steno, kjer so se vedno znova povajale slike iz pravljice.

Otroci so zadovoljni in v vrtcu jim je prijetno.

Kmalu bodo lahko spet na tratah — toda ali imajo naši najmlajši povsod tudi primerne prostore za izzivljanje?

PRED TRADICIONALNIM SRECANJEM V VAJAH NA ORODU

»Karlovčani so favoriti«

— trdi načelnica novomeškega Partizana in predsednica komisije za orodno telovadbo pri OZTK tov. Ruža Kovačič, vendar pristavlja, da ima domača moška vrsta precej upanja na zmago — V soboto, 10. marca, bomo lahko v dvorani kina KRKA pričeli kvalitetne orodne telovadbe — Ne zamudite tradicionalnega srečanja s Karlovčem!

Ko smo že pri letosnjem dvojboju, ki ga bo zaradi slabega finančnega stanja možno organizirati le zaradi pomoči nekaterih novomeških podjetij, bi se mognedre ustavili pri trenutno najbolj aktualnem problemu v novomeškem športu. Položaj je tak, da se vsi ljudje vprašajo izstopa iz ligi tehkmovanj. V tem primeru bomo v Novem mestu izgubili še tiste redke kvalitetne športne prireditve, ki smo jih imeli doslej.

Posledice so že na dlanu: dobro situirana društva iz drugih krajev, posebno iz Ljubljane, se že zanimajo za najboljše novomeške športnike. Na tej podlagi so pred kratkim zahtevali izpisnice iz društva nekateri znani športniki: Penko, Spilar, Potrč in Goles. Njihove odločitve so vec ali manj razumljive in ce ne bomo tu hitro nekaj ukrenili, bo škoda za nadaljnji razvoj športa v Novem mestu, občini in okraju občutna.

Morda pa se bo položaj v kratek čas urebil, ker društvo skupno z občinsko zvezo za telovadbo pripravlja razširjen sestanek, na katerega bodo povabil predstavnike ObLO, OLO, OZTK ter političnih in ostalih organizacij.

Kvalitetna orodna telovadba — tradicija!

Ze pred več desetletji smo imeli v Novem mestu vrsto prav dobrih telovadcev, ki so

Za streški šport zima ni bila mrtva sezona

Letosnja zima kljub dolgotrajnemu snegu in mrazu strelecni ni pomnila počitka. Ligoško tekmovalje, ki se je najprej začelo v eni skupini, je združilo tudi ostale streške družine. Zaradi velikega zanimalja za ta način tekmovalja je okrajin streški odbor sestavil še eno skupino desetih družin. Rezultati kažejo, da se za dobre strelece v našem okraju nati. Desetčlanske ekipe, ki nastopajo na tekmovalju ter njihovi rezultati so jamstvo, da nas bodo lahko uspešno zastopale v drugem delu tekmovalja.

Dejstvo, da bodo letos na vseh republiških tekmovaljih zastopane občinske ekipe, načrute občinskim streškim odborom veliko večjo skrb in odgovornost. Mnenja sem, da posmanjanje sredstev pri občinskih streških odborih ne bi smelo biti ovira, da bi najboljši streleci v občini ne tekmovali v republiškem merilu.

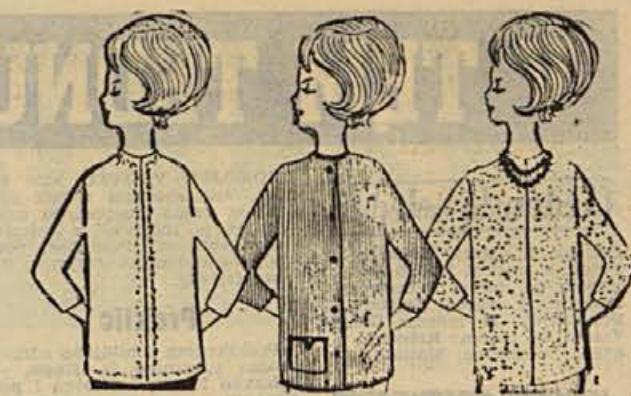
Rezultate druge skupine streškega ligaskega tekmovalja bomo objavili v prihodnji številki »Dolenjskega lista«. M. S.

pripomoček ali igračo, bi blilo še mnogo lepše, je potozila vzgojiteljica Milena. Morda bi se katero izmed podjetij res lahko kdaj spomnilo na vriec. Saj ne iščejo veliko, toda ko bi imeli še ta ali oni vzgojni

zato bi bilo prav, ko bi kje bliže dobili prostor za igrišče.

Radi bi si uredili gredico, kjer bi otroci opazovali klitje, in pomlad bi bila kot nalač za to. Sami bi lahko skrbeli za rastline, saj tako najlaže spoznajo skrivnost prirode in njene lepote.

V vrtcu imajo tri vzgojiteljice in nekateri otroci ostanejo tam do treh pooldne, ko se njihovi starši vrnejo z dela. Mesečna oskrba s prehrano je 3.000 dinarjev, za otroke, ki v vrtcu ne jedo, pa plačujejo starši 800 din mesečno. To ni pretirana cena. Otrokom je hrana v vrtcu vseč in tudi tisti, ki so doma izbirčni, tu pozabijo na to. Kako tudi ne bi, ko v kuhički večkrat tako prijetno diši po palačinkah kot onega dne? — db

EN KROJ — TRI RAZLIČNE BLUZE

Ce smo domiseline, si lahko kar same naredimo bluzu ali jopicu iz blaga, ki nam najbolj ustreza. Kroj je popolnoma enostaven, jopicu pa se razlikujejo v tem, da je prva iz debelejše enobarvne čokoladnorjave in temnosive flanele, ki jo lahko okrasimo z vezinino, druga je iz črtastega blaga in jo bomo nosile v službi, tretja pa lahko ukrojimo iz tanjšega tweeda in jo pozimi lahko nosimo preko tanjše bluzice ali puloverja.

»OTROK IN DRUŽINA« — nepogrešljivo branje

Izšla je prva letosnja številka revije »Otrok in družina«. V njej najdemo mnogo koristnega branja ter nasvetov za starše in vzgojitelje.

To pot piše dr. Milica Bergant o tem, kako mora vzgoja upoštevati otrokove socialne potrebe, Helena Puharjeva in Jovita Podgornikova pa sta se v »Pomenku s starši« dotaknili sporne vzgoje otroka. Razen vzgojnih, zdravstvenih in pravnih nasvetov boste našli v reviji se nasvet, kako lahko uredite kotiček za šolarje, sezna-

nili pa se boste tudi s tem, katero knjige so primerne za najmlajše in katere za starejše otroke.

Priporočamo vsem, ki bili našli odgovor na to ali ono vprašanje: najboljši nasvet najdete v reviji »Otrok in družina«. Ko jo boste prvič prebrali, je ne boste mogli več pogrešati.

Razen tega, da ima revija veliko prijetnega branja, pa je tudi lepo ilustrirana in poceni, saj je naročnila za celo leto komaj 800 din.

prvino nazorno pokazati. Težko je reči, katera je trenutno najboljša. Poleg »starši« telovadk Sitarjeve, Levčarjeve, Kožuhove in Potrčeve sta v vrtci tudi novinki Pajničeva in Črniceva, ki že dohitvate izkušenje.

Mosko vrsto vodi Miro Bavdek. V vrtci so poleg članov Ivanovića, Petelin in Koprivnika še mladine Pavlin, Ogrinc in Kopča.

Pred treningom smo se pogovorili z načelnikom Kovacičevim o vsem, kar zadeva novomeško orodno telovadbo. Povedala nam je, da je sedaj položaj povsem drugačen, ko pri treningu pomaga trener Zivič. Ce bodo zatočiljena se tekmovalja, se novomeški orodni telovadbi obetajo boljši časi. Sveda je vse to odvisno od sredstev, teh pa primanjkuje.

Za konec še nekaj podatkov o sobotnem dvojboju: pricel se bo popoldne v telovadnični gimnaziji s preskokom čez konj in z vajami na krogih, nadaljeval pa se bo ob 20. uri v dvorani kina »Krka« z nastopi na drogu, bradlj, konju z ročaji in v parterju (moški) ter na gredi, dvočinskemu bradlj in v parterju (ženske).

Franc Mikc

Športnice za dan žena

V nedeljo je okrajin streški odbor Novega mesta organiziral drugo tekmovalje občinskih representanc ženskih ekip za dan žena. Nastopile so samo tri občinske representante. — Zmagala je premočno ekipa ObSO Novega mesta s 624 krogom, druga je ekipa ObSO Trebnje s 535 krogov, tretja pa ekipa ObSO Črnomelj (526 krogov). Najboljše posameznice so bile pri Novomeščankah Angelica Dezman 167, Joža Ribič 162 in Cvetka Knap 158, pri Trebnjanah Hercog 153, Lipar 144 in pri Črnomalkah Hrovat 145 in Vajs 136.

Borba bi bila veliko bolj zanimiva, ko bi se bilo udeležile tudi ekipe Ševnice, Krškega, Brežic in Metlike.

Kegljačice v Kočevju

Kegljački klub Kočevje je priredil v nedeljo tekmovalje ženskih ekip v kegljanju, in sicer v počasnosti dneva žena. Povabilo so vse dolenske ženske ekipe. Vabilo se je odzvalo tudi ženska ekipa Pionirja. Tekmovalje je bilo na novem štiristenskem kegljišču. Nastopile so štiri ekipe: zmagala pa je I. ekipa Kočevja, ki je po dnevu 1675 kegljev. Druga je ekipa Pionirja s 1647 keglji, precej pa sta zaostali ekipi Kočevja II. in Grosuplja.

Med posamezniki je zmagala članica Pionirja Osolnikova s 311 keglji, druga je bila Benčinova in tretja Srebergerjeva (obe Kočevje). Tekmovalke Pionirja so dosegli naslednje rezultate: Osolnikova 311, Oravec 209, Simč 275, Zelnik 266, Zaharija 263 in Seden 243. Rezultati so slabi zaradi pretežkih kegljev.

Tudi v strelenju z zračno puško so imeli največ uspeha streleci iz Kočevje. Tekmoval-

Okrajno kegljaško prvenstvo posameznikov

V Kanizarici se je pričelo okrajno prverstvo posameznikov. Nastopa 22 tekmovalcev iz vseh dolenskih klubov. — Trenutno je v vodstvu član Rudarja — Kanizarica VAJS z zelo dobrima rezultatoma 620 in 511 keglji. Ostali tekmovalci so dosegli precej slabe rezultate in se jih pozna, da ne morejo redno trenirati na 200 lučajev. Soliden rezultat sta dosegla Topličan Krušč (799 kegljev) in domačin Stepan (767 kegljev). Tekmovalje posameznikov bo zaključeno prihodnjo nedeljo, ko bo nastopilo ostalih deset tekmovalcev iz Brežic, Novega mesta (Pionir) in Kanizarice.

Nada Sitar: stoji na dvočinskemu bradlju (Foto: Milan Petelin)

Črnomaljski kegljači in strelec med seboj

V počasnosti praznika občine Črnomelj so bila številna tekmovalja v različnih športnih panogah. Za najboljša moštva in posameznike je OBLO Črnomelj razpisal štiri pokale.

Zlasti množično je bilo tekmovalje v kegljanju, saj je tekmovalo kar 16 ekip. Ker so moštva tekmovala vsako z vsemi, se je zvrstilo v poldrugem mesecu 120 dvojbojev. Počak je bil 1675 kegljev. Druga je ekipa Pionirja s 1647 keglji, precej pa sta zaostali ekipi Kočevja II. in Grosuplja.

Med posamezniki je zmagala članica Pionirja Osolnikova s 311 keglji, druga je bila Benčinova in tretja Srebergerjeva (obe Kočevje). Tekmovalke Pionirja so dosegli naslednje rezultate: Osolnikova 311, Oravec 209, Simč 275, Zelnik 266, Zaharija 263 in Seden 243. Rezultati so slabi zaradi pretežkih kegljev.

Tudi v strelenju z zračno puško so imeli največ uspeha streleci iz Kočevje: 1. Tihomir Suštaršič — 66 krogov, 2. Silvo Suštaršič — 55, 3. Mirko Zarkovič — 54.

Mlade mamice

...ali veste, da dojenčka lahko peljete na sprehod že petnajst dni po rojstvu? Ne smete pa puščati vozička z otrokom na soncu, ker lahko otrok nevarno. Otrok lahko dobi toksikozo, ki se kaže v tem, da otrok izgubi precejšnjo količino vode. V nekaj urah lahko izgubi otrok toliko vode, da je to zelo nevarno, če pomislimo, da predstavlja voda 70 odstotkov njegove teže.

